

DE STER

91STE JAARGANG NUMMER 12

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1991

DE STER

DECEMBER 1991

Op de omslag:

Over de hele wereld verkondigen kerstafereelen de boodschap van Christus' geboorte en geven tevens uiting aan de cultuur en tradities van hun makers. Zie 'Het kerstafereel', blz. 34. De fotografie is van Steve Bunderson.

ARTIKELEN

KERSTGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM	1
BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
JEZUS CHRISTUS: ONZE HEILAND, ONZE GOD	
PRESIDENT EZRA TAFT BENSON	2
MARIA, ZIJN MOEDER SUSAN EASTON BLACK	6
TOEN JOSEPH SMITH BIJ ONS LANGSKWAM LORRAINE RICHARDSON	21
ALS VANDALISME U TREFT JEANNIE LANCASTER	22
DE WAARDE VAN DE SLUIER BRUCE C. HAFEN	26
HET KERSTAFEREEL	34
EEN PLAATJE VAN EEN KERSTFEEST M. C. O'BRYANT	40
DRIE MUNTJES RICHARD A. ROBB	44
KERSTFEEST IN BOLZANO PATRICK SEAN HOPKINS	46

VOOR DE JONGEREN

DE BELOFTE LARRY A. HILLER	10
DE WAARHEID OVER HET KERSTFEEST	
OUDERLING REX D. PINEGAR	18

RUBRIEKEN

HUISBEZOEKBOODSCHAP	
SAMEN STERK WORDEN	25

DE KINDERSTER

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON	
KONING LIMHI EN ZIJN VOLK ONTSNAPPEN	2
'VOLG MIJ' EEN KERSTBOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	4
LIED	
WIE IS HET KIND? MABEL JONES GABBOTT EN MICHAEL F. MOODY	5
'PLAATS IN DE HERBERG' LYNETTE K. ALLEN	6
TWAALF DAGEN DELEN JEFF TAYLOR	9
HET MEISJE DAT MET DE WAS HIELP NANCY B. FULLER	10
PARTICIPATIEPERIODE	
JEZELF GEVEN LAUREL ROHLFING	12
VOOR KLEINE VRIENDJES	
BEVERLY WEBECKE AHLSTROM	14
KERSTKUNSTEN CORLISS CLAYTON	16

KERSTGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM

In een kersttijd waarin de wereld in beroering is, staan we stil bij de gedachte dat het evangelie van onze Heiland Jezus Christus onze enige hoop is op vrede op aarde en bij de mensen een welbehagen. De boodschap van een engel aan de nederige herders die in de buurt van Betlehem over hun kudde waakten, was: 'Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen:

'U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David.

'En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende: Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens' (Lucas 2:10-11; 13-14).

Wij verheugen ons met u in deze heerlijke tijd van het jaar waarin het christendom de geboorte van onze Heer Jezus Christus viert. Het is onze hoop en ons gebed voor deze kersttijd dat wij ons allen opnieuw zullen toewijden aan de naleving van de beginselen van zijn evangelie, dat ons het zekere pad verschaft naar blijvende vrede en welzijn.

President Ezra Taft Benson
President Gordon B. Hinckley
President Thomas S. Monson

DE STER

December 1991 91ste jaargang Nummer 12

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Eerste Presidium:

Ezra Taft Benson,
Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Gene R. Cook,
John E. Groberg, Robert E. Wells
Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd kerkelijke tijdschriften:
Thomas L. Peterson

Hoofd afdeling leerplannen:

Ronald L. Knighton

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Assistent: Marvin K. Gardner
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur De Kinderster:

De Anne Walker

Art-director: Scott D. Van Kampen

Lidingsgevend art-director:

M. Masato Kawasaki

Vormgeving: Sharril Cook

Vertaling, nieuwsredactie

en administratie:

Kerkelijk Vertaalbureau

Postbus 224

NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 03402-40260

Hoofd vertaaltbureau: P. J. Stoop

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Administrateur: J. P. van Oudheusden

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen
der Letzten Tage, Industriestrasse 21,
Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf I
Telefoon: 06172-71 03 34

© 1991 by Corporation of the President
of The Church of Jesus Christ of
Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

De tijdschriften van De Kerk van Jezus

Christus van de Heiligen der Laatste

Dagen verschijnen maandelijks in het

Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins,

Frans, Italiaans, Japans, Koreaans,

Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans,

Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de

twee maanden in het Indonesisch,

Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal

in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published

monthly by The Church of Jesus Christ of

Latter-day Saints, 50 East North Temple,

Salt Lake City, Utah 84150. Second-class

postage paid at Salt Lake City, Utah.

Subscription price \$10.00 a year.

\$1.00 per single copy. Thirty days notice

required for change of address. When

ordering a change, include address label

from a recent issue; changes cannot be

made unless both the old address and the

new are included. Send USA and

Canadian subscriptions and queries to

Church Magazines, 50 East North

Temple Street, Salt Lake City,

Utah 84150, United States of America.

Subscription information telephone

number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to

DE STER at 50 East North Temple Street,

Salt Lake City, Utah 84150,

United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: f 32,00

België: Bfr. 590,00

USA/Canada: US \$ 10.00

Andere landen (per zeepost):

chèque in tegenwaarde van f 32,00

Het abonnement kan elk gewenst

moment ingaan en wordt automatisch

verlengd, tenzij twee maanden voor

vervaldatum schriftelijk is opgezegd.

Opgave van een nieuw abonnement

te richten aan de administratie; wacht

met betalen tot u een acceptiegiro

ontvangt.

Verschikt twaalf maal per jaar

Printed in Germany

PB MA 9112 DU

91992 120

Dutch

Jezus Christus: onze Heiland, onze God

President Ezra Taft Benson

De belangrijkste gebeurtenis in de wereldgeschiedenis is de geboorte van Jezus Christus.

Vanaf de dagen van Adam tot Johannes de Doper – ongeveer vierduizend jaar – hebben rechtvaardige mannen en vrouwen uitgekeken naar de dag van zijn voorspelde geboorte. De profeten voorzegen de gebeurtenis; offers, symbolen en tekenen duiden op zijn aanstaande geboorte.

De geboorte van Jezus Christus was niet gewoon. Hoewel zijn moeder sterfelijk was, had Jezus geen sterfelijke vader. De heilige Schrift geeft aan wie de goddelijke vader van Jezus Christus was: 'Hij zal geboren worden uit Maria (. . .) zij is een dierbaar en uitverkoren vat, een maagd, die door de kracht des Heiligen Geestes *zal worden overschaduwd* en bevrucht en een zoon ter wereld brengen, ja, de Zoon van God' (Alma 7:10; cursivering toegevoegd).

Ja, God was de vader van zijn lichaam, en Maria – een sterfelijke vrouw en maagd – was zijn moeder. Daarom is Hij de enige die recht heeft op de titel 'de eniggeboren Zoon van God'.

Omdat God zijn vader was, had Jezus Christus macht die geen mens voor of na Hem gehad heeft. Hij was God in het vlees – ja, de Zoon van God.

Daarom had Hij de macht, zoals de Schrift getuigt, om vele wonderen te doen: de doden opwekken, de lammen laten lopen, de blinden laten zien en de boze geesten uitwerpen. Hij schonk zijn evangelie, dat Hij aanbod als bron van voortdurende voeding om onze spiritualiteit voor eeuwig levend te houden. Luister naar zijn woorden: '(. . .) wie gedronken heeft van het water, dat Ik hem zal geven, *zal geen dorst krijgen in eeuwigheid*, maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in *hem* worden tot een fon-

Hoewel zijn moeder sterfelijk was, had Jezus geen sterfelijke vader. God was de vader van zijn lichaam.

tein van water, dat springt ten eeuwigen leven' (Johannes 4:14; cursivering toegevoegd).

En ook: '(. .) wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven' (Johannes 6:58).

Omdat Hij God was – ja, de Zoon van God – kon Hij het gewicht en de last van de zonden van anderen dragen. Jesaja profeteerde als volgt van zijn bereidheid daartoe:

'Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen, (. .)

'Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden' (Jesaja 53:4-5).

Die heilige, onzelfzuchtige daad van het vrijwillig op zich nemen van de zonden van alle mannen en vrouwen is de verzoening. Hoe één de zonden van *allen* kon dragen, gaat het begrip van de sterfelijke mens te boven. Maar dit weet ik: Hij heeft de zonden van allen op zich genomen en deed dat uit goddelijke liefde voor ieder van ons. Hij heeft gezegd: 'Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden, indien zij zich wilden bekeren;

'Doch indien zij zich niet wilden bekeren, moeten zij lijden zoals Ik;

'Welk lijden Mij, God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en

zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden, en Ik wenste, dat Ik de bittere drinkbeker niet behoefde te drinken, en kon terugdeinzen' (LV 19:16-18).

Ondanks dit folterende lijden, nam Hij de beker en dronk. Hij leed de pijnen van alle mensen om ons voor het lijden te sparen. Hij onderging de vernedering en beledigingen van zijn vervolgers zonder klacht of vergelding. Hij verdroeg de zweepslagen en daarna de schande van de genadeloze terechtstelling aan het kruis.

Omdat Hij God was – ja, de Zoon van God – bezat alleen Hij de macht van de opstanding. En daarom kwam Hij drie dagen na zijn begraving uit het graf en toonde Hij zich aan velen. Er waren getuigen die Hem toen gezien hebben. Velen in deze bedeling hebben Hem gezien. Als een van die bijzondere getuigen in deze tijd, getuig ik tot u dat Hij leeft. Hij heeft een herrezen lichaam. Er is geen waarheid of feit waarvan ik meer overtuigd ben dan de waarheid van de letterlijke opstanding van onze Heer.

Als ik overdenk wat onze Heiland zo gewillig bereid was te doen met zo'n oneindige liefde, zeg ik in eerbied en dankbaarheid, met de woorden van onze lofzang:

'k Sta spraak'loos, dat Christus zo'n liefde mij schenken kan, verward, dat Hij mij zo genadig bedenken kan,

't ontroert mij ten diepst', dat Hij zo voor mijn schulden leed, dat voor mij, een zondaar, Hem 't kruis zoveel dulden deed. 't Verbaast mij, dat Hij van omhoog kwam en stierf voor mij, voor mij zo weerspanning, en 't leven verwierf voor mij, Hij ook zelfs tot mij in Zijn liefde' zonder peil Zich buigt, tot mij van vergeving, verlossing en heil getuigt. O, het is wondervol, dat Hij zo hield van mij, dat Hij's ontzield voor mij! O, het is wondervol, wondervol voor mij!

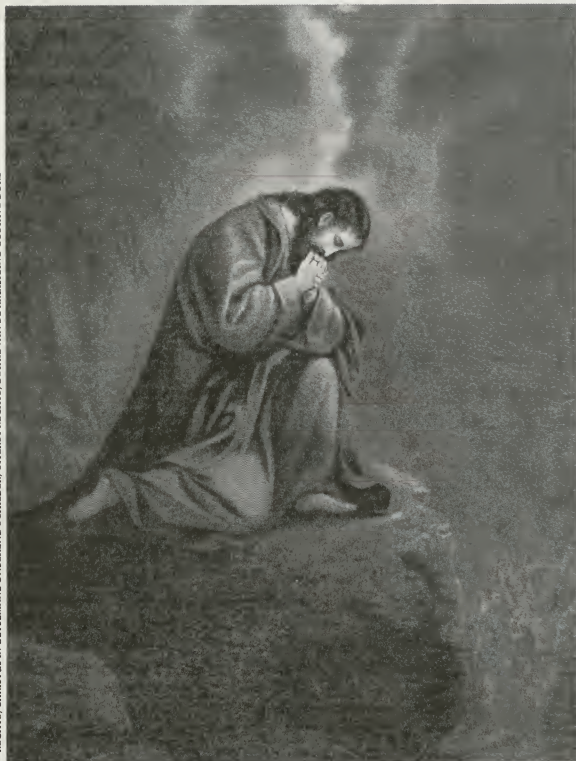
Omdat Jezus Christus God is – ja, de Zoon van God – zal Hij terugkeren, zoals Hij beloofd heeft.

Hij komt in een tijd van goddeloosheid – een tijd waarin mannen en vrouwen 'etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende' (Matteüs 24:38) zullen zijn.

Hij komt in een tijd van grote ontreddering en rampspeed, wanneer 'de ganse aarde (. .) in beroering (zal) zijn (LV 45:26).

Hij komt als een dief in de nacht, als de wereld Hem het minst verwacht: 'Doch van dien dag en die ure weet niemand, ook niet de engelen Gods in den hemel, dan Mijn Vader alleen' (Joseph Smith-Matteüs 1:40).

Ik getuig tot u van deze waarheden over onze Heiland. Ik ken Hem als onze Meester. Ik heb Hem lief

**Omdat Hij God was –
ja, de Zoon van God –
kon Hij het gewicht en
de last van de zonden
van anderen dragen.**

met heel mijn ziel. Ik bid dat we Hem en wat Hij zo bereidwillig voor ons gedaan heeft altijd zullen gedenken. □

(Uit een toespraak van president Ezra Taft Benson, uitgesproken op 21 december 1979 in San Diego (Californië).)

SUGGESTIES VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De belangrijkste gebeurtenis in de wereldgeschiedenis is de geboorte van Jezus Christus.

2. Omdat God zijn vader was, had Jezus Christus macht die geen andere mens gehad heeft. Hij was God in het vlees.

3. Omdat Hij was wie Hij was, kon Hij de last van de zonden van anderen dragen.

4. Omdat Hij was wie Hij was, had Hij de macht van de opstanding.

5. Omdat Hij is wie Hij is, zal Hij terugkeren, zoals Hij beloofd heeft.

MARIA

zijn moeder

Door woord en daad onderwijst de moeder van Jezus, Maria, ons enkele belangrijke deugden van een ware discipel.

Er staat maar weinig over Maria's leven in de Schriften. Maar wat er staat toont aan dat Maria (1) getrouw het woord Gods gehoorzaamde, (2) vreugde uitte voor Gods zegeningen, (3) Gods getuigenis en raad van zijn dienstknechten ontving, en (4) een nageslacht had dat God verheerlijkte. Het leven van Maria verschaft alle heiligen een rechtvaardig voorbeeld.

HET WOORD GODS GEHOORZAMEN

.....

Vele profeten hadden kennis van Maria's belangrijke rol in het plan van zaligheid. Haar zending was in de Schriften voorzegd (zie Jesaja 7:14; 1 Nephi 11:13-20; Mosiah 3:8; Alma 7:10).

Van de engel Gabriël, die door God was uitgezonden om haar de blijmare te verkondigen, leerde Maria dat zij het was die deze oude profetieën zou vervullen.

De hemelse boodschapper verklaarde volgens Joseph Smith: Wees gegroet, u maagd, ten zeerste door de Heer begunstigd. De Heer is met u, want u bent gekozen en gezegend onder de vrouwen (zie Joseph Smith Translation, Lucas 1:28).

Na deze aankondiging had Maria een eenvoudige vraag: 'Hoe zal dat geschieden, daar ik geen omgang

met een man heb?' (Lucas 1:34). Maria's vraag kwam niet voort uit terughoudendheid of twijfel. Zij was oprecht nieuwsgierig hoe dat ging gebeuren, want zij was een maagd, die ondertrouwd was. Vóór het bezoek van de engel was Maria in ondertrouw gegaan met Jozef de timmerman. Dat betekende echter niet dat er sprake was van een intieme relatie. Volgens de Joodse traditie hield dit alleen in dat Maria en Jozef hadden deelgenomen aan een ondertrouwceremonie (ook bekend als 'het heiligen van de bruid'). Het is te vergelijken met aantekenen.

Op Maria's vraag antwoordde de engel: 'De heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwten; daarom zal ook het heilige, dat verwekt wordt, Zoon Gods genoemd worden' (Lucas 1:35).

Van deze hemelse boodschapper kreeg Maria te horen dat zij de moeder van de Zoon van God zou zijn, de Eniggeborene van de Vader in het vlees. Het Kind zou de lichamelijke, verstandelijke en geestelijke eigenschappen van zijn ouders erven – de een, de verheerlijkte God; de ander, een goede, gezegende, sterfelijke vrouw.

Na de boodschap van de engel ontvangen te hebben, antwoordde Maria in volkomen gehoorzaam-

heid: '(...) mij geschiede naar uw woord' (Lucas 1:38). Door deze gelegenheid op het moederschap nederig te aanvaarden, toont Maria de gehoorzaamheid van een ware discipel.

VREUGDE UITEN VOOR GODS ZEGENINGEN

Na het bezoek van de engel, verliet Maria Nazaret om haar nicht Elisabet te bezoeken – bij uitstek de vrouw die haar direct zou begripen en zich met haar zou verheugen. Toen de aanstaande moeder van Johannes de aanstaande moeder van de Redder van het mensdom verwelkomde, werd Elisabet vervuld met de Heilige Geest, de baby sprong op in haar schoot, waarop zij getuigenis gaf dat Maria de moeder van de Zoon van God zou zijn. Maria uitte daarna openlijk haar vreugde aan Elisabet:

'Want zie, van nu aan zullen mij zalig prijzen alle geslachten, omdat grote dingen aan mij gedaan heeft de Machtige. En heilig is zijn naam' (Lucas 1:48-49).

Maria erkende toen dat God door de hele Joodse geschiedenis heen grote dingen tot stand had gebracht. Maria erkende nederig haar persoonlijke vreugde dat God haar indachtig was. De grote God had tot haar gesproken bij monde van de engel Gabriël, en samen met Elisabet verheugde zij zich in haar aanstaande moederschap (zie Lucas 1:26-55).

GODS GETUIGENIS EN RAAD VAN ZIJN DIENSTKNECHTEN ONTVANGEN

Na de aankondiging van de engel was het getuigenis van Elisabet het eerste dat Maria volgens de Schrift ontving. De volgende die een getuigenis van God ontving, was Maria's ondertrouwe echtgenoot, Jozef. Dit getuigenis – en de raad die daarmee vergezeld ging – kreeg hij vanwege zijn innerlijke strijd over Maria's zwangerschap. Terwijl de aangelegenheid hem bezighield, verscheen hem in een droom een engel die verklaarde dat Maria rechtschapen was. De engel zei: 'Jozef, zoon van David, schroom niet Maria, uw vrouw, tot u te nemen, want wat in haar verwekt is, is uit de heilige Geest.

'Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het, die zijn volk zal redden van hun zonden' (Matteüs 1:20-21).

Jozef, gelijk Maria eerder had gedaan, luisterde naar de raad en 'deed (...) zoals de engel des Heren hem

bevolen had en hij nam zijn vrouw tot zich' (Matteüs 1:24). Zijn edele karakter illustreert de deugden van gehoorzaamheid en integriteit, want hij 'had geen gemeenschap met haar, voordat zij een zoon geboord had. En hij gaf Hem de naam Jezus' (Matteüs 1:25).

Het derde opgetekende getuigenis die God Maria gaf, vond plaats in Betlehem. Niet lang na het huwelijk van Jozef en Maria in Nazaret, ging er een bevel uit van keizer Augustus 'dat het gehele rijk moest worden ingeschreven' (Lucas 2:1). Iedere Jood moest zich om belastingtechnische redenen in de stad van zijn voorvaders laten inschrijven, en daarom gingen Maria en Jozef, die beiden van het koninklijke huis van David waren, op weg naar het kleine, landelijke dorp Betlehem, ongeveer 10 kilometer ten zuidwesten van Jeruzalem.

We weten niet hoe lang na hun aankomst in Betlehem de geboorte plaatsvond, maar wel dat 'toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe' (Lucas 2:6-7).

Kort daarna kwamen herders naar het kindje kijken en werden daarmee getuigen van de Zoon van God. Deze herders werden de eerste christelijke zendelingen, getuigend tot een ieder wat zij gezien en gehoord hadden.

De vierde keer dat Maria, volgens de Schrift, getuigenis en raad ontving over haar goddelijke Zoon, was in de tempel te Jeruzalem. De Mozaische reinigingswet vereiste van vrouwen dat zij na de geboorte veertig dagen lang in afzondering leefde (zie Leviticus 12). Na die veertig dagen brachten Maria en Jozef Jezus naar de tempel.

Daar bevonden zich twee getuigen, Simeon en Anna. Aan Simeon was geopenbaard 'dat hij de dood niet zou zien, eer hij de Christus des Heren gezien had' (Lucas 2:26). Toen hij Jezus zag, nam hij het jonge kind in zijn armen, loofde de Heer en zei: 'Nu laat Gij, Here, uw dienstknecht gaan in vrede, naar uw woord, want mijn ogen hebben uw heil gezien' (Lucas 2:29-39).

Simeon zegende de familie van Jezus, en bevestigde opnieuw, met name tot Maria, de goddelijke roeping van haar Zoon. Ook profeteerde hij tot Maria over de vele beproevingen die haar Kind en zij zouden hebben. Volgens Joseph Smith profeteerde Simeon dat een speer Hem zou doorboren, die ook Maria's ziel

zou verwonden (zie Joseph Smith Translation, Lucas 2:35).

Simeons getuigenis werd bevestigd door de profetes Anna. '(. . .) zij loofde mede God en sprak over Hem tot allen, die voor Jeruzalem verlossing verwachtten' (Lucas 2:38).

Maria ontving ook bezoek van wijze mannen uit het Oosten. Een ster leidde hen tot het huis waar zij 'het kind met Maria, zijn moeder, [zagen], en zij vielen neder en bewezen hem hulde' (Matteüs 2:11). Hun be-

dat zij ontvankelijk was voor hun boodschappen. Zij was in haar leven getrouw, gehoorzaam en ontvankelijk. Zij negeerde de raad niet, maar 'bewaarde al deze woorden, die overwegende in haar hart' (Lucas 2:19).

EEN NAGESLACHT DAT GOD VERHEERLIJKTE

Keer op keer lezen we in het Nieuwe Testament dat de Zoon van Maria God verheerlijkt en tegelijkertijd zijn moeder respecteert. Toen Maria Jezus bijvoorbeeld in Jeruzalem zocht na het paasfeest, vond zij Hem in de tempel. Maria vroeg: 'Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart' (Lucas 2:48). Maria wees hem niet terecht, want het lijkt erop dat zij wist dat haar Zoon niet oneerbiedig was, maar eerder zijn goddelijke Vader eerde.

Een ander voorbeeld waarin Jezus respect voor zijn moeder toonde en tegelijkertijd God verheerlijkte, vond plaats tijdens het huwelijksfeest te Kana, een stad bij Nazaret. Op het feest veranderde Jezus, op verzoek van zijn moeder, water in wijn (zie Johannes 2:1-11). Een voortvloeisel uit dit wonder was dat 'zijn discipelen (in Hem) geloofden (Johannes 2:11).

Christus' zending om zijn Vader in de hemel te verheerlijken en ons allen heil aan te bieden, weerhield Hem er niet van grote liefde en diep respect voor zijn moeder te tonen. In de Schriften lezen we duidelijk dat Hij zelfs tijdens zijn lijden aan het kruis op Golgota bezorgd was over zijn moeders welzijn. Johannes schrijft dat Jezus' moeder bij het kruis stond (zie Johannes 19:25). Toen Hij haar bij de discipel Johannes zag staan, zei Hij: 'Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van dat uur af nam de discipel haar bij zich in huis' (Johannes 19:26-27).

Het leven van Jezus bestond uit het verheerlijken van God. Hij vervulde de oude profetieën aangaande zijn bediening, verzoening, dood en opstanding. Zijn leven is onze navolging waard. Ook zijn moeder verdient onze lof voor haar rechtschapen discipelschap. □

Susan Easton Black is wetenschappelijk medewerkster kerkgeschiedenis en -leer aan de Brigham Young University en is werkzaam als ZHV-presidente van de Ring Brigham Young University 11.

HET HUWELIJK TE KANA LUCA GIORDANO

zoek was nog een getuigenis voor Maria aangaande de goddelijke zending van haar Zoon.

We weten uit deze verslagen dat Maria bereid was gehoor te geven aan het getuigenis en de raad van God bij monde van zijn dienstknechten. Elk van deze dienstknechten, uit alle rangen en standen, verzekerde Maria van haar gezegende positie in de ogen van God. Maria had haar leven dusdanig ingericht

DE BELOFTE

Het kerstverhaal in woord
en zang om de komst van de
Heiland te vieren

Noot van de redactie

Deze tekst leent zich er voor om opgelezen te worden. Dat kunt u voor uzelf doen, of u kunt uw gezin of vrienden erbij betrekken, bijvoorbeeld tijdens een gezinsavond.

Er kan één verteller zijn of de tekst kan opgedeeld worden onder verschillende lezers.

U kunt in plaats van de voorgestelde liederen uw eigen lievelingsliederen zingen, waarvan u denkt dat ze goed aansluiten bij de geest van de tekst.

U kunt ook op plaat of cassette uitgebrachte lofzangen gebruiken.

Larry A. Hiller

De belofte stond vast voordat Adam zelfs de hof van Eden betrad – de belofte van heil en verlossing. Hij die beloofd was, was een van ons, maar toch meer. Hij was de Eerstgeborene.

‘Vader,’ zei Hij, ‘Uw wil geschiede, en Uw zij de heerlijkheid, in der eeuwigheid’ (Mozes 4:2). ‘Hier ben Ik, zend Mij’ (Abraham 3:27).

Zeker van de belofte stapten de zoons en dochters van God één voor één de sterfelijkheid binnen; de vergetelheid in; een wereld in, waar duisternis zou heersen als er geen belofte was. En waar geen hoop zou bestaan, tenzij de belofte bekend was bij de kinderen van God.

Als vuur uit de hemel doorbrak openbaring de duisternis. En als vuur van toorts tot toorts, van Adam tot Henoeh brandde de belofte in het hart van de rechtvaardigen. Telkens als dat flakkerde, doofde, verkilde het hart van de mens. Maar keer op keer, aangewakkerd uit de hemel, gloeide het op in de profeten en de gelovigen.

Noach. Abraham. Mozes. David. Jesaja, die in een visioen de Bron van het licht zag komen in een toekomstige duistere tijd:

‘Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot licht; over hen die wonen in een land van diepe duisternis, straalt een licht. (. . .)

‘Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, (. . .) en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst’ (Jesaja 9:2, 5).

'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, (. . .) en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vrededorst' (Jesaja 9:2, 5).

HARRY ANDERSON, DETAIL VAN JESAJA VOORZEGT DE GEBORTE VAN CHRISTUS

Ook anderen, een halve wereld verder weg, zagen en profeteerden. Ether. Lehi. Nephi. Alma, die voorzegde: '(. . .) het koninkrijk der hemelen is nabij, en de Zoon Gods komt op de aardbodem.

'En ziet, Hij zal geboren worden uit Maria te Jeruzalem' (Alma 7:9-10).

Gerstekt door profetieën, wachten de getrouwen af, hun blik gericht op de beloofde dag. Jaar na jaar, geslacht op geslacht richtten zij zich hemelwaarts in gebed.

Totdat – het moet geweest zijn alsof de tijd stilstond – de Heer uit de stille sprak tot iemand in wie het vuur der belofte brandde. 'Hef uw hoofd op en wees welgemoed; want zie, de tijd is nabij, en hedenavond zal het teken worden gegeven, en morgen kom Ik in de wereld' (3 Nephi 1:13).

LIED: 'Stille nacht' (HL 111).

En zo sprak God op de beloofde tijd tot een profeet. Een groot deel van de wereld, zich onbewust van wat er te gebeuren stond, ging bedwaas door met het werk dat zij zo belangrijk achtte, de ogen gericht op Rome, op een heerser die tot stof

is verworven, die meende een god te zijn.

'En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven' (Lucas 2:1).

Maar als de ogen van veel van de wereld op Rome waren gericht, waren de ogen van de hemel op een andere stad gericht. De profeet Micha had erover profeteerd. Nephi had het in een visioen gezien. Ontelbare geesten in afwachting van hun eigen geboorte – onder andere u en ik – hebben wellicht in stille verwachting *dat* nederige stadje gadeslagen, dat het brandpunt werd van al onze hoop en vrees.

LIED: 'O Bethlehem, gij kleine stad' (HL 95).

'En zij gingen allen om reis om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad.

'Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria,

HARRY ANDERSON, WIJZEN UIT HET OOSTEN

'Hef uw hoofd op en wees welgemoed; want zie, de tijd is nabij, en hedenavond zal het teken worden gegeven, en morgen kom Ik in de wereld' (3 Nephi 1:13).

zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was.

'En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg' (Lucas 2:3-7).

LIED: 'In stro in een kribbe' (*Zing maar mee*, F1 en F2).

Tot de herders kwam de blijmare het eerst. Niet tot de machtige Augustus in Rome. Niet tot de invloedrijke koning Herodes. Maar tot de eenvoudige, nederige herders kwam het nieuws van de geboorte van de Goede Herder.

'En er waren herders in diezelfde landstreek, die zich ophielden in het veld en des nachts de wacht hielden over hun kudde. En op eens stond een engel des Heren bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen, en zij vreesden met grote vreze. En de engel zeide tot hen: Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen: U is heden de Heiland

geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David. En dit zij u het teken: Gij zult een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe. En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende:

'Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens' (Lucas 2:8-14).

LIED: 'Ere zij God' (HL 213).

Konden engelen werkelijk de vreugde van de hele schepping bezingen? Was de taal van de hemel toereikend? Hoe dan kan de mens deze vreugde bezingen? Hoe kan deze heerlijkheid verwoord worden?

Wellicht maakten u en ik deel uit van die koren. Wellicht keken wij toe en zagen de onvertroffen gebeurtenissen. Maar voor nu is de sluier neergelaten; we hebben geen duidelijke herinnering. Maar omdat de belofte – ontvlamd door de Geest – ook in ons brandt, verheffen wij onze stem om onze dank te uiten. Misschien in tranen, omdat we onze gevoelens niet goed onder woorden kunnen brengen.

De Belofde zal weer komen
om te reinigen, te zegenen,
de zijnen op te eisen.

HARRY ANDERSON, HEMELS TAFEREEL (AUTEURSRECHT: REVIEW AND HERALD PUBLISHING ASSOCIATION)

LIED: 'Juich, wereld, juich!' (HL 84).

De belofte betekent zoveel voor ons en zal nog veel meer voor ons gaan betekenen, want bepaalde beloften moeten nog in vervulling gaan.

Als tevoren zal de wereld in duistere onwetendheid zijn, haar oog op haar keizers en Rome's. Maar als tevoren zullen de reinen zijn stem horen en weten. En zij zullen hun oog op de hemel gericht hebben en met hoopvol hart afwachten.

De Belofde zal weer komen om te reinigen, te zegenen, de zijnen op te eisen. En u en ik, die vergeeten zijn wat we hebben gezien bij zijn eerste komst, zullen weer zien. En weer zingen. En weer loven – sommigen zullen worden opgenomen om Hem te ontmoeten in de lucht, anderen zullen neerdalen uit hemelse sferen, stralend als de sleep van een komeet. Allen in vreugde.

Kijk vooruit, met hoop, want Hij heeft heil en verlossing beloofd.

LIED: 'Jezus werd eertijds ver-

acht' (HL 2); of 'Bij zijn wederkomst' (Children's Songbook, blz. 82-83).

*Ik vraag me af of bij zijn komst,
er eng'len zullen zijn,
er witte sneeuw op aarde valt,
of lentezonneschijn.*

*Misschien verschijnt er dan één ster
veel groter dan de rest,
beschijnt het daglicht dan
ook 's nachts*

de vogels op hun nest.

*Hij roept vast eerst de kinderen
en trekt ze aan zijn zij,
omdat Hij lang geleden al
'Laat ze tot Mij komen' zei.*

*Ik vraag mij af of bij zijn komst,
ik bidden mag met Hem,
of ik zijn lief gezicht zal zien
en luisteren naar zijn stem.*

*Ik hoop dat als de mensen zien
welk licht er in mij leeft,
zijn zoveel groter licht,
door mij, hun leven inhoud geeft.*

*En dat, als ik dan bij Hem kom,
en Hem steeds heb gediend,*

*Hij liefd'rijk tot mij zeggen zal:
'Ja, je bent mijn trouwe vriend.'*

DE WAARHEID OVER HET KERSTFEEST

Ouderling Rex D. Pinegar

Van de Zeventig

De kerst naderde. Mijn tweelingbroer en ik waren in de leeftijd dat we de 'waarheid' over het kerstfeest wisten – er was helemaal geen kerstman. De weinige cadeaus die we kregen, kwamen uit de schamele beurs van mijn ouders. Onze financiële draagkracht bood de kerstman niet bepaald veel soelaas. Max en ik hadden afgesproken dat we moeders last in dezen moesten verlichten. Daarom vertrouwden we haar toe dat we het wisten. Zij zei alleen: 'O ja . . .?'

Het werd kerstavond. Wij versierden de boom, maakten snoepgoed en popcorn, en legden onze eigen-gemaakte cadeautjes onder de kerstboom. Pa stuurde mijn broers en mij naar bed met de boodschap dat we de volgende ochtend in bed moesten blijven totdat hij ons riep. Giechelend na zoveel pret en opwinding, volgden Max en ik onze oudere broer, Lynn, naar bed. Na een niet mis te verstane aanmoediging van onze vader, kregen we het uiteindelijk voor elkaar om de slaap te vatten.

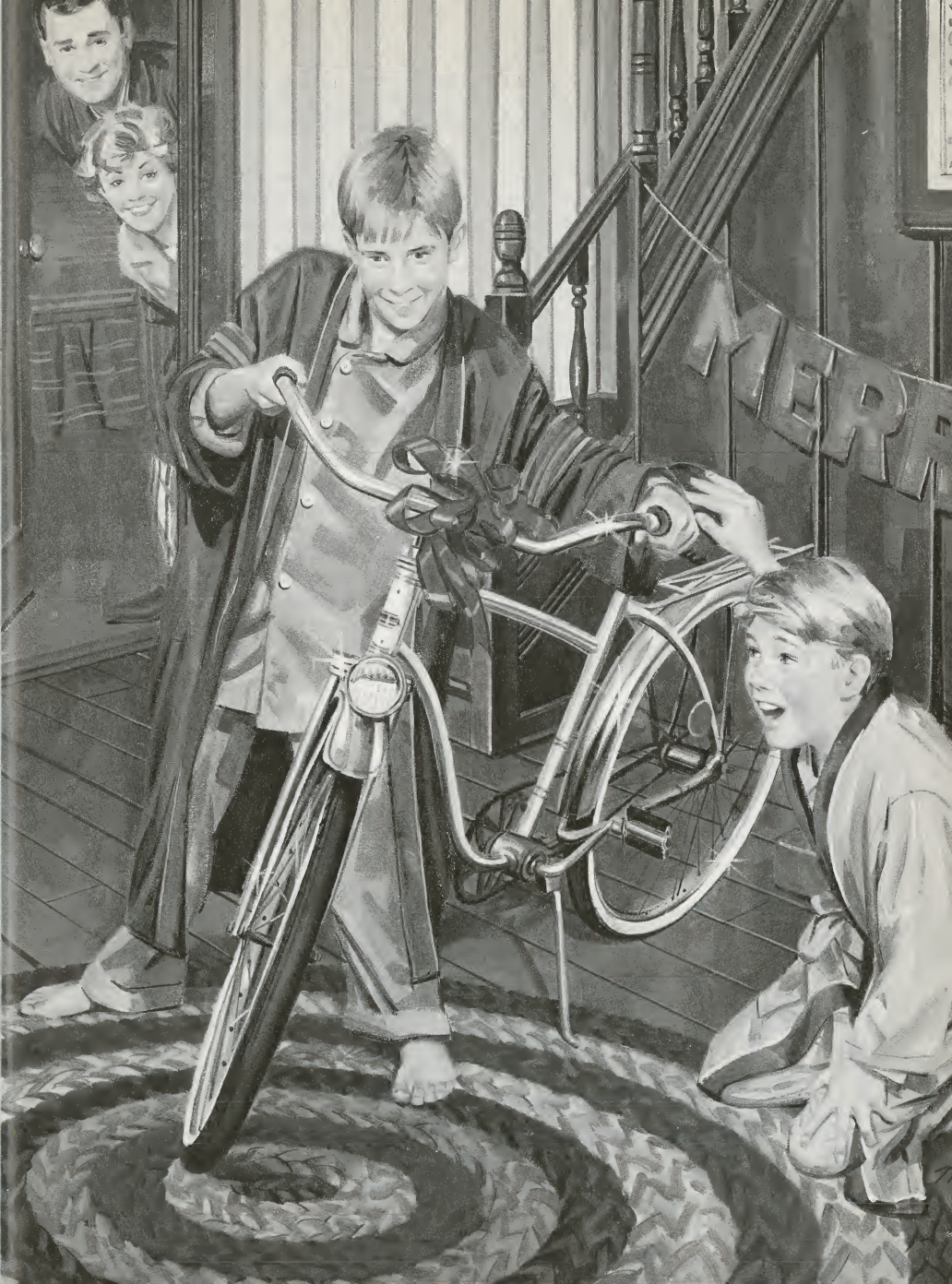
Ik had voor mijn gevoel nog niet zo heel erg lang geslapen toen Max mij wekte met de mededeling dat het kwart over zeven was – tijd om ons met spoed naar de woonkamer te begeven. Onze tamelijk luidruchtige tweemansoptocht wekte mijn vader uit zijn slaap. Toen wij ter hoogte van de keuken waren, gromde hij ons toe dat het pas vijf over half drie was (we hadden de wijzers van de klok verwisseld) en dat we ogenblikkelijk terug naar bed moesten totdat we geroepen werden, zoals ons gezegd was!

We keerden om naar de slaapkamer. Toen zagen we 'm staan! Zelfs in de schemer was-ie prachtig! Terug in onze slaapkamer gingen we zitten en beschreven elkaar in het duister het wel heel onverwachte cadeau – een fiets! Dat er maar één fiets was, dat het gesneeuwd had, zodat er nergens te fietsen viel, dat we niet hadden kunnen zien voor wie de fiets was, deed er niet toe.

We hebben daar uren gezeten, althans daar leek het op, de minuten aftellend, ongeduldig wachtend tot vader ons riep. Eindelijk hoorden we zijn zware voetstappen op de overloop. Hij had ons nog niet geroepen of we stonden al naast hem.

Daar stond – 'VOOR DE TWEELING VAN DE KERSTMAN' – de mooiste fiets die we ooit hadden gezien. Hij was crèmekleurig met een felle rode streep en glimmende spatborden, volledig uitgerust met koplamp, gereedschapstasje, bagagedrager, reflector en verend zadel. We konden nauwelijks geloven dat-ie voor ons was! Kort daarna waren mijn broers en ik sneeuw aan het ruimen (de oprit sneeuwvrij maken was nog nooit zo vlug gegaan) en reden we op de spiksplinternieuwe fiets. Onze koude handen en voeten voelden we niet. We genoten met volle teugen!

Ik ging zo op in ons ongelooflijke kerstcadeau, dat het mij was ontgaan dat er maar weinig andere cadeaus onder de kerstboom lagen voor de rest van het gezin. In onze kerstkousen zaten een sinaasappel, een paar noten en wat hard snoepgoed. Kunstig ingepakt

honing snoep en eigengemaakte toffees completeerden de verrassing van de kerstman.

Toen we die avond in bed lagen, praatten Max en ik maar over één ding: de fiets. We maakten plannen hoe we de fiets het beste konden gebruiken. We zouden een krantenwijk nemen. We hadden nu het vervoer om in de zomer wat te werken, en in de winter konden we op de fiets naar school. We konden er zoveel mee doen! Toen kwam onze verwondering terug. Waar was de fiets vandaan gekomen? We wisten dat onze ouders het zich niet konden veroorloven. Ook waren we ons ervan bewust dat de oorlog voor schaarste zorgde. Wie had dit onbetaalbare cadeau mogelijk gemaakt?

Pas jaren later kwamen we achter de mooie, hartverwarmende waarheid. Het offer en de zorg van een liefhebbende moeder, broer en zus had die onvergetelijke kerst mogelijk gemaakt. Onze broer had na schooltijd bij een zuivelhandel gewerkt. Onze zus had huishoudelijk werk bij de burens verricht. Onze moeder had wat opzij gelegd van haar geld dat ze tijdens de oogstmaanden 's ochtends vroeg verdiende bij de conservenfabriek. Zij hadden extra uren gewerkt en hun tijd, verdiensten en eigen kerstcadeaus opgeofferd om de

jonge tweeling een bijzondere kerst te geven. De blijdschap van die kerst werd alleen overtroffen door de ontdekking van hun geheim en hun liefde en offers voor ons. Hier hadden we de ware geest van het kerstfeest – een oudere broer en zus die hun ouders onbaatzuchtig steunden, met het verlangen anoniem te geven wat zij zelf nooit hadden gehad, zonder lof of waardering te krijgen voor hun daad, of er ook maar iets voor terug te verwachten. Ik zal dit voorbeeld van liefde van kinderen voor ouders en broers altijd koesteren en in mijn hart meedragen.

De fiets is er niet meer, lang geleden opgereden door twee energieke jongens. De glans verdween door veelvuldig gebruik en plezier. De jaren hebben echter de glans van ware christelijke liefde tussen gezinsleden doen toenemen. Deze en soortgelijke blijken van liefde zorgden voor een band die in moeilijke tijden niet gebroken kon worden.

Hoe waardevol zijn de waarheden van het evangelie van Jezus Christus in het gezin. Zij geven ons kracht, ze brengen ons vreugde en geluk, en als we die waarheden door ons leven verweven, zullen ze ons samenbinden in een eeuwig gezin. □

Toen Joseph Smith bij ons langskwam

Lorraine Richardson

Waarom spelen we het Joseph Smith-verhaal niet na?' vroeg mijn man toen we een gezinsavondles aan het voorbereiden waren die in het teken zou staan van de geboortedag van de profeet, 23 december. We waren de aandachtige eerbied die onze kinderen een week eerder ten toon hadden gespreid nog niet vergeten, toen maar liefst drie 'herders' (met een handdoek om het hoofd geslagen en een stok in de hand) voor het Kindje Jezus (een lievelingspop) waren neergekniel – en onze tweejarige hem liefdevol had gestreeld. Daaronder besloten we tot nog een rollenspel.

In de loop van de week namen we met onze kinderen het verhaal van Joseph Smiths eerste visioen door en wezen ieder kind een rol in het spel toe.

Op de gezinsavond zelf stelde eerst Joseph Smith (Matthew, twee jaar) zich voor en daarna het gezin Smith (de rest van ons).

Daarna gingen wij uiteen naar verschillende kamers om aan te geven dat Joseph en zijn familie naar verschillende 'predikanten' luisterden. Mijn man en ik namen om de beurt de rol van predikant waar – hij in de ene kamer, ik in de andere. Wie niet predikte liep mee met de kinderen, die met grote ogen en nogal timide naar de 'prediking' van hun predikant-ouders luisterden.

Vervolgens gingen we allemaal terug naar de woonkamer. Mijn man stelde de vraag: 'Hoe denken jullie dat Joseph Smith zich gevoeld moet hebben? Denk je niet dat hij zich afgevraagd zal hebben waarom de predikanten allemaal iets anders predikten, en wie er gelijk had? De kinderen waren unaniem van mening dat Joseph het er wel moeilijk mee zal hebben gehad.

Mijn man stak vervolgens een kaars aan, en we hadden het gevoel dat we in de kamer bij Joseph waren toen hij Jakobus 1:5 bij kaarslicht las.

Nadat 'Joseph' diep had nagedacht over de tekst, volgden wij hem naar het bos (de studeerkamer) waar hij neerknielde om te bidden. Plotseling stonden onze Hemelse Vader (Daniel, vier jaar) en Jezus (pa) boven hem 'in de lucht' (op een stoel). Daniel zei plechtig de zin op die hij met de hulp van papa uit zijn hoofd had geleerd: 'Deze is mijn geliefde Zoon – hoor Hem!' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:17).

Papa legde toen uit hoe Jezus Joseph onderwees dat hij zich bij geen van de bestaande kerken moest aansluiten. Wij legden uit dat de Heer Joseph Smith uitkook om het evangelie op aarde te herstellen – en dat Joseph die zending trouw had vervuld.

Een paar dagen later besepte ik wat een indruk deze ervaring op onze kinderen had gemaakt. Toen een vriendje kwam spelen, vertelde onze zoon hem in vertrouwen: 'Ik ken een profeet die vroeger heeft geleefd – Joseph Smith. Ken je hem?'

Het eerste visioen is voor ieder van ons nooit méér tot leven gekomen of de waarheid ervan nooit méér gevoeld dan op die gezinsavond. Wij zijn nu van plan nog meer verhalen uit de Schriften na te spelen. □

ILLUSTRATOR: SCOTT GREER

Als vandalisme u treft

Vroeg op een decembermiddag doopte mijn man onze jongste zoon. Ik was ontroerd toen ik aan het lieve gezichtje van mijn zoontje zag hoe belangrijk die dag voor hem was. 's Avonds bezochten we het kerstprogramma van de wijk en gingen we met dat heerlijke kerstgevoel naar huis. Het was een fantastische dag geweest.

Maar onze vreugde maakte plaats voor verwarring en boosheid toen we de oprit opreden en zagen dat het glas van de buitenlamp bij de voordeur kapot was. De gloeilamp was verbrijzeld en het stokje waaraan een felgekleurde kerststrik had gezeten, lag gebroken op de grond.

De voorkant van het huis was bedekt met een druipende massa rauwe eieren. Er kleefde donker eigeel aan de ramen, de dakrand en de zijmuren, en ook de deurpost was besmeurd. De troep was door de vrieskou al gedeeltelijk hard geworden. Dit was niet de eerste keer dat we het mikpunt van klein vandalisme waren geweest, maar het was beslist de ergste.

Mijn man en ik haastten ons om de kinderen binnen te krijgen terwijl ze ons vroegen: 'Mam, waarom zou iemand ons dat willen aandoen? Vinden ze ons niet aardig?' We kalmeerden de kinderen, brachten ze naar bed en gingen de koude avondlucht in om de rommel van het huis af te schrapen en te schrobben. We wisten dat het ten koste van de verf zou gaan als we tot de volgende ochtend wachtten. Met halfbevoren handen en een slecht humeur kwamen we anderhalf uur later weer binnen.

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

Plotseling bedacht ik dat ik de volgende dag, zondag, in het jeugdwerk iets moest zeggen over de Heiland en zijn liefde voor ons. We zouden manieren bespreken om Hem en onze medemens onze liefde te betonen. Ik vroeg me af hoe ik oprechte gevoelens van liefde kon uiten zolang mijn hart vol was van boosheid en wrok. We gingen die avond doodmoe naar bed – teleurgesteld dat zo'n geweldige dag zo naar geëindigd was.

De volgende ochtend vertelde iemand ons wie de boosdoeners waren. Vrienden drongen erop aan om de politie te bellen en de twee jongens aan te geven. Maar mijn man en ik zochten een betere manier om de situatie af te handelen. We knielden samen neer en vroegen Hemelse Vader om ons te helpen datgene te doen wat het beste was – niet alleen voor ons, maar ook voor de vanden. Plotseling schoot ons een oplossing te binnen, en onze gevoelens van boosheid maakten plaats voor een prettig gevoel van rust. Ik kon die dag naar het jeugdwerk gaan en de kinderen vertellen over mijn liefde voor de Heiland en zijn leidende invloed in ons leven.

Die avond laadden mijn man en ik twee schotels vol koekjes en gingen op weg om met de jongens en hun ouders te praten. Het eerste gezin was nieuw in de buurt. We gaven de jongen de koekjes en zeiden dat dat iets beters was om met eieren te doen. 'De volgende keer dat je er behoefte toe voelt om iets met eieren te doen', zeiden we, 'kom je gewoon naar ons huis en maken we met z'n allen koekjes.'

Jammer genoeg stond de vader van de jongen niet voldoende open voor onze verzoeningspoging en zei dat we moesten weggaan en de koekjes meenemen. We lieten de koekjes toch maar achter. Toen we naar onze auto liepen, had ik moeite mijn oorspronkelijke voornemen te volgen om naar het volgende huis te gaan. Eerlijk gezegd was ik een beetje bang en bijzonder teleurgesteld. Ik was er zo van overtuigd geweest dat we het juiste besluit genomen hadden, maar nu was ik daar niet zo zeker meer van.

Maar mijn man vond dat we door moesten gaan. Gelukkig hadden we bij het volgende gezin een wat betere ervaring. Daar uitten de ouders van de jongen hun waardering voor onze begripvolle reactie

op het probleem. Maar de jongen weigerde botweg om enig aandeel in het incident met de eieren toe te geven.

We gingen naar huis met een blij gevoel over wat we hadden gedaan, maar onzeker over het resultaat.

Een uur later stond de tweede jongen voor de deur, vergezeld van zijn vader. Hij gaf rustig toe dat de andere jongen en hij het gedaan hadden. Om nog iets goed te maken zei hij dat hij de volgende dag naar ons huis zou komen om de eiresten die er nog te vinden waren, te verwijderen.

De andere jongen bood geen excuus aan en deed geen poging om iets goed te maken. Maar een maand later kreeg ik, in mijn functie als ZHV-presidente van de wijk, de naam van een gezin waarvan de lidmaatschapskaarten in onze wijk waren aangekomen – het gezin waartoe de bewuste jongen behoorde. Ik had altijd de moeite genomen om elke nieuwe zuster in onze wijk te bezoeken zodra ik haar gegevens kreeg. Maar deze keer had ik daar geen haast mee. 'Wat zou ze ervan vinden als ik kwam?' vroeg ik me bezorgd af. 'Zou ze me wel binnen laten?' Nadat ik het enkele dagen had uitgesteld, besloot ik uiteindelijk om haar te bezoeken. Met knikkende knieën en een gebed in mijn hart belde ik bij haar aan.

Ze liet me binnen, en tijdens dat bezoek vertelden we elkaar wat we van de bewuste avond hadden gevonden.

'Weet u', zei ze, 'Ik had u die avond bijna gevraagd bij welke kerk u hoort omdat ik weet dat dat de manier is waarop de Heer wil dat we reageren.'

Wat een vreugde voelde ik op dat moment! Wat was er gebeurd als we de politie hadden gebeld en de situatie zo in onze boosheid hadden aangepakt? Wat zou die zuster er dan van hebben gevonden? Ik was erg dankbaar dat we naar de leiding van de Geest hadden geluisterd, vooral in de tijd van het jaar waarin we de geboorte van de Heiland vieren. □

Jeannie Lancaster is lid van de Wijk Big Thompson in de Ring Greeley Colorado.

KERKNIEUWS

1-Oct-1861
OP DEZE PLAATS WERDEN DE EERSTE BEKEERLINGEN TOT DE
KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER
LAATSTE DAGEN IN NEDERLAND GEDOOPT.
GERRIT A. v.d. WOUDE-BOUWJINA v.d. WOUDE-POTGIETERS
+ ELIZABETH V. OLIJPS.
OPGERICHT DOOR DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN.
1-Oct-1866

Opgericht door
M...

De kerk 130 jaar in Nederland

Herdenkingsdienst bij het Monument van de eerste dopeling

Op 1 oktober j.l. is er bij Broeksterwoude in Friesland door de Gemeente Leeuwarden een herdenkingsdienst gehouden ter gelegenheid van het 130-jarig bestaan van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland.

Op die dag was het 130 jaar geleden dat Gerrit van der Woude, zijn vrouw, Boudina van der Woude-Potgieters, en Elisabeth Wolters zich in een 'dobbe' (ven) bij Broeksterwoude lieten dopen door Anne Wiegers van der Woude. Zij waren de eerste bekeerlingen in Nederland.

Deze openluchtdienst is bijgewoond door ongeveer vijftig mensen, die in weerwil van onheilspellende wolkpartijen - tot grote opluchting bleef het droog - naar de vergaderplaats waren gekomen. Onder de genodigden bevond zich burgemeester B. Vries van Dantumadeel. Tevens was de pers aanwezig, wat resulteerde in artikelen in diverse dagbladen.

De dienst stond onder leiding van J. Jansma, president van de Gemeente Leeuwarden. Hij vertelde over de geschiedenis van de kerk in Nederland en gaf aan dat het herstelde evangelie de leden veel vreugde en vertrouwen schenkt.

Vervolgens wees president

*Reimer van Ruiten
Hoofd public relations
Gemeente Leeuwarden*

Foto's Michel Poulaert

*Boven: De vergaderplaats.
Links: Burgemeester B. Vries
van Dantumadeel aan het
woord.*

*Links: Ouderling J.P. Jongkees houdt zijn toespraak.
Linksonder: President A. Aukema.
Rechtsonder: President en zuster H.J.Th. Hoole.*

A. Aukema, lid van het ringpresidium van de Ring Apeldoorn, erop dat de zendelingen zich destijds vele opofferingen hebben getroost om, onder vaak erbarmelijke omstandigheden, het evangelie te verbreiden. Hij uitte zijn dank voor de zendelingen, toen en nu, zonder wie wij nooit hadden gehoord van het herstelde evangelie.

Ouderling J.P. Jongkees, regionaal vertegenwoordiger in Nederland en Vlaanderen, besloot de dienst. Hij moedigde ieder aan de gedachte aan die eerste oktober levend te houden in hun herinnering, omdat dit voor Nederland en België het begin was van de vreugdevolle verspreiding van het evangelie van

de Meester, Jezus Christus, een vreugde die wij ook nu ervaren.

Na afloop van de dienst bestond de mogelijkheid om in het kerkgebouw in Leeuwarden na te praten. Belangstellenden konden zich daar ook laten informeren omtrent de kerk.

De Gemeente Leeuwarden is bijzonder trots op het feit dat de bakermat van de kerk in Nederland in Friesland ligt. 1 oktober 1991 was een gedenkwaardige dag voor de kerk in Nederland in het algemeen en Friesland in het bijzonder. De Friese leden hopen dat dat venetje bij Broeksterwoude een inspiratiebron mag zijn die oneindig zal overstromen. <

Het Monument van de eerste dopeling bij Broeksterwoude.

De eerste Nederlandse zending

Anne Wiegers van der Woude, afkomstig uit Franeker, staat te boek als de eerste Nederlandse bekeerling.

Hij en zijn gezin treden op 30 oktober 1852 in Wales, waar hij werkzaam is als scheepsmakelaar, toe tot de kerk. Op 24 januari 1853 vertrekt Van der Woude met zijn gezin vanuit Liverpool naar Zion. In 1861, Van der Woude is dan 48, wordt hij door ouderling Wilford Woodruff van de Raad der Twaalf geroepen en aangesteld om in Nederland te prediken. Met Paul August Schettler, Duitser van geboorte en eveneens geroepen om naar Nederland te gaan, verlaat hij op 26 april Salt Lake City. Op 5 augustus 1861 komen zij in Rotterdam aan.

Na een week in Rotterdam te hebben doorgebracht scheiden zich de wegen van ouderling Schettler en ouderling Van der Woude. Van der Woude gaat naar Amsterdam en Schettler naar Zeist om daar familie te bezoeken.

Lang blijft Van der Woude niet in Amsterdam. Op 21 augustus vertrekt hij naar Workum om de boodschap van de herstelling aan familie aldaar te gaan brengen. Zijn prediking veroorzaakt veel opwindung onder het volk en de geestelijken.

Spoedig daarna gaat hij naar Leeuwarden, maar daar blijft hij niet lang, omdat hij door de predikanten wordt tegengewerkt op grond van de polygamie. Daarna gaat hij naar Dokkum om opnieuw contact met zijn bloedverwanten op te nemen. Terwijl hij in Dokkum is, predikt hij in een boerenschuur, waar veel volk naartoe is gestroomd. Onder hen bevinden zich de eerste bekeerlingen van de kerk in Nederland.

Van der Woude zou later over deze gebeurtenis schrijven: 'De mensen waren erg blij naar mij te kunnen luisteren en vroegen mij de volgende zondag weer te komen prediken, nu in een andere schuur in de buurt van Broek bij Akkerwoude, waar ook een grote menigte was verzameld. Dit opende voor mij de weg en ik doopte een man en twee vrouwen.' (In: De geschiedenis van de Nederlandse zending, Keith C. Warner, blz. 2.)

Daarmee was De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland in feite gevestigd. <

Van het gebiedspresidium

... geen plaats in de herberg!

President Hans B. Ringger

'Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Betlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwd vrouw, welke zwanger was.

'En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkeld Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg' (Lucas 2:4-7).

Wij vertellen de kinderen het kerstverhaal, dat mooier is gemaakt met allerlei details. We beschrijven onder andere hoe de waard Maria en Jozef wegstuurde en ze alleen maar een klein hoekje in de stal kon aanbieden. Daarbij geven de kinderen blij van veel medelijden voor Maria en haar man en blijken ze maar weinig begrip op te kunnen brengen voor de in hun ogen onvriendelijke waard. Ze stellen zich dan voor hoe zij in hun eigen kamer liever alles verplaatst hadden, hoe zij liever zelf op de grond geslapen hadden en van alles opgegeven hadden om ervoor te zorgen dat Maria haar kindje in een schoon bed en op een warm plekje op de wereld had kunnen brengen. Kinderen zijn in dergelijke situaties volkomen ongecompliceerd, vol fantasie en opofferingsgezind. Ze

verwachten geen tegenprestaties maar letten er alleen op wat er op dat moment gedaan moet worden - onzelfzuchtig en vol vertrouwen.

Maar bij het volwassen worden gaan helaas veel van die eigenschappen verloren. Hun kracht en spontaniteit nemen af en worden vaak zelfs geheel verhuuld of overvleugeld door andere eigenschappen en ondeugden. En ze maken dan plaats voor wantrouwen, egoïsme en een gebrek aan opofferingsgezindheid, al is dat vaak uit onnadenkendheid.

En zo worden wij op een gegeven moment in ons leven met deze vraag geconfronteerd: Is er voor Christus in onze herberg nog wel plaats, en zo ja - hoeveel plaats?

Als christen en lid van zijn kerk hebben wij eens door

ons besluit om Hem te volgen veel plaats voor Hem ingeruimd. Het gevolg daarvan was ons besluit om ons te laten dopen, om lid te worden van zijn kerk en het voorbeeld te volgen dat Hij ons door zijn eigen doop gegeven heeft. Wij hebben het oude opgeruimd en plaats gemaakt voor het nieuwe. Wij zijn een verbond met Hem aangegaan, hebben vervolgens verdere verbonden met Hem gesloten in de tempel en daarmee beloofd om altijd voldoende plaats voor Hem ingeruimd te houden.

Ten tijde van de geboorte van Christus was er voor zijn ouders en voor Hem geen plaats. Die plaats was al bezet. Een dergelijke kritieke situatie kan in geestelijk opzicht ook bij ons voorkomen. Vaak vindt Christus bij ons geen plaats omdat wij vol zijn van

materiële zaken. Vaak zijn het onwetendheid en een gebrek aan begrip die de leer van het evangelie haar plaats betwisten. Ook schuld- en angstgevoelens verhinderen dat wij Christus toelaten.

Een verkeerde tijdsindeling, overmatige drukte en verkeerde prioriteiten kunnen verhinderen dat ons hart door schriftstudie, kerkdiensten en het gebed de nodige voeding krijgt. Misschien zoeken we een gemakkelijke manier, één die geen tijd en dienstbaarheid van ons vergt.

Als we volgers van Christus willen zijn, komt Christus op vele verschillende wijzen tot ons en vraagt om een plaats. Vaak komt Hij op een manier tot ons die wij niet begrijpen of herkennen. Tijdens zijn leven op aarde sprak Hij bijzonder weinig over Zichzelf als de Zoon van God of over zijn verheven positie. Hij vergeleek Zichzelf liever met een eenvoudige herder die een onmetelijke liefde en veel tijd heeft voor de Hem toevrouwde dieren en die bereid is om elk offer voor ze te brengen.

In deze tijd is over de hele wereld alles in beroering en voltrekken zich vele omwentelingen, waardoor er veel menselijk leed ontstaat. Daarom is het des te noodzakelijker dat wij in zijn plaats de rol van herder overnemen en daardoor voor Christus plaats inruimen. <

Van de gebiedsvertegenwoordigers van de algemene besturen

Dienstbetoon, de ware liefde van de Heiland

Marilyn Choules

In maart 1992 vieren wij het anderhalve-eeuwfeest van de oprichting van de zustershulpvereniging. Het thema van de zustershulpvereniging is naastenliefde. Naastenliefde is een gevoel van liefde en bereidheid om te helpen. De ZHV-zusters zijn gevraagd om dit anderhalve-eeuwfeest van hun organisatie te vieren door dienstbetoon. Dit is een goede gelegenheid voor ons allen om dienstbetoon beter te gaan begrijpen.

Waarom dienen wij? Eder van ons heeft bij verschillende gelegenheden verschillende redenen om te dienen. Soms hebben we meerdere redenen. Naarmate we geestelijk groeien, zullen onze redenen om te dienen veranderen. Wij behoren er altijd naar te streven er de meest hoogstaande en beste redenen voor te hebben.

Laten we eens wat redenen voor het geven van dienstbetoon bekijken. Ouderling Dallin H. Oaks heeft van de volgende redenen gezegd dat zij geestelijke niveaus van dienstbetoon zijn (*De Ster*, januari 1985), beginnend bij het laagste, en oplopend tot het hoogste niveau:

Aardse beloning
Een vriendschappelijke relatie opbouwen
Angst voor straf
Plicht of trouw
Eeuwige beloning
Naastenliefde

Ouderling Oaks zegt dat de eerste twee 'zelfzuchtig, egocentrisch en de heiligen onwaardig' zijn. Verder zegt hij dat de volgende drie beter zijn, vooral als het redenen zijn om bereidwillig en opgewekt dienstbetoon te geven. Maar wij behoren te streven naar dienen om de

hoogste reden: 'Naastenliefde'; liefde voor God en voor zijn kinderen.

Waarom is die naastenliefde zo'n belangrijk onderdeel van ons dienstbetoon? Door naastenliefde en naastenzorg worden we geestelijk opgebouwd. Wanneer wij uit naastenliefde dienstbetoon geven, is de ontvanger in staat om door ons iets van de liefde van de Heiland te voelen. Denk er eens aan hoe het voelt wanneer iemand iets voor ons doet uit plichtsbesef, of erger, om iets van ons te krijgen of om door ande-

ren geprezen te worden. Voelt u zich dan boos of gekwetst? Dienstbetoon met deze minder goede motivatie kan geestelijke schade toebrengen aan degene die gediend wordt, in plaats van hem of haar te helpen of op te bouwen.

Hoe kunnen we onszelf van de lagere motivatieniveaus verheffen tot dienstbetoon op een hoger niveau? Hoe leren we anderen dienen met naastenliefde? De richtlijn hiervoor is te vinden in Leer en Verbonden 4:2:

'Daarom, o gij, die u in de dienst van God begeeft, zie toe, dat gij Hem met geheel uw hart, macht, verstand en sterkte dient, opdat gij ten laatsten dage onberispelijk voor God moogt staan.'

Naarmate wij trachten met geheel ons 'hart' en 'verstand' te dienen, zullen we zelfzuchtige ambities terzijde zetten. Wij zullen er helemaal in opgaan, zoals de Heer ons heeft gezegd.

De profeet Moroni heeft ons gezegd dat wij om hulp moeten bidden wanneer wij ernaar streven deze ware liefde te voelen. In Moroni 7:48 staat:

'Daarom, mijn geliefde broederen, bidt tot de Vader met alle kracht van uw hart, dat gij met deze liefde moogt worden vervuld, die Hij op allen, die oprechte volgelingen zijn van Zijn Zoon, Jezus Christus, heeft uitgestort.'

En behalve met geheel ons hart om hulp bidden, zullen we Hem bedanken voor de kans om anderen te dienen en Hem vragen ons te helpen om naastenliefde te voelen voor hen die wij dienen.

En bij het leren dienen op dit hoogste niveau hoort ook het streven om hen die wij dienen te begrijpen - hun gevoelens (angst, vreugde, verdriet) en hun behoeften.

In Matteüs 6:2-3 wordt nog iets besproken dat bij het bereiken van het hoogste niveau van dienen hoort:

'Wanneer gij dan aalmoezen geeft, laat het niet voor u uitbazuinen, zoals de huicelaars doen (...) op de straten. (...) Maar laat, als gij aalmoezen geeft, uw linkerhand niet weten wat uw rechter doet.'

Samenvattend moeten wij dus bij het streven naar de hoogste motivatie om met naastenliefde te dienen:

1. ernaar verlangen.
2. met geheel ons hart, macht, verstand en sterke bidden.
3. de andere persoon proberen te begrijpen - hun visie, gevoelens en behoeften.
4. voortdurend dienen.

Mogen wij dit 150ste jaar sinds de oprichting van de zustershulpvereniging gebruiken als een kans om elkaar om de hoogste reden te dienen: de reine liefde van Christus. <

BYU-project vult lege planken van universiteitsbibliotheek in Roemenië

Provo (Utah) - De Brigham Young University heeft onlangs een project afgerond, genaamd Boeken voor Roemenië, in het kader waarvan 20.000 boeken werden toegevoegd aan de collectie van de centrale universiteitsbibliotheek in Boekarest.

'Deze zesweekse actie op de BYU-campus was een actie die de BYU-studenten op tour hadden gezet om de studenten in Roemenië te steunen door te helpen een gedeelte van de bijna 500.000 boeken aan te vullen die verloren gingen toen een deel van de centrale bibliotheek tijdens hevige gevechten (...) op kerstavond van 1989 vernietigd werd', legde de leider van het project, Paul Jordan, de BYU-bibliothecaris, uit.

De BYU-actie resulteerde eigenlijk in het bijeenbrengen van 45.000 boeken, maar alleen de boeken die voldeden aan de criteria van de centrale universiteitsbibliotheek werden naar Roemenië verzonden. De andere boeken zullen elders worden gebruikt.

Dr. Ion Stoica woonde een speciale bijeenkomst bij die

diende ter afsluiting van de actie. Hij is directeur van de centrale universiteitsbibliotheek en was op een rondreis langs de belangrijkste bibliotheken in de Verenigde Staten. Dr. Stoica kwam naar Provo om de BYU-studenten te bedanken voor hun gulheid en inzet. Hij zei dat de bibliotheek door 70.000 studenten uit Boekarest gebruikt wordt en doornog vele andere studenten van bijna 100 andere universiteiten en technische scholen elders in Roemenië.

'Wij spreken onze dank uit voor de grote sympathie en gulheid van de BYU-studenten en leden van de faculteit die ons van recente uitgaven van boeken en tijdschriften over vele onderwerpen hebben voorzien', zei dr. Stoica.

Hij wees erop dat de totale begroting voor boeken voor alle universiteitsbibliotheek onder de vorige regering erg klein was. Dr. Stoica zei dat de nieuwe regering weliswaar meer geld beschikbaar stelt, maar dat de centrale universiteitsbibliotheek kampt met het probleem dat de materialen vervangen moeten worden die tijdens de revolutie

vernietigd zijn. Boeken, en de kennis die zij verschaffen, zullen van groot belang zijn in de vooruitgang die Roemenië in de jaren negentig zal maken, zei hij.

Over de hele wereld kreeg de bibliotheek steun, maar de bijdrage van de BYU was de grootste uit de Verenigde Staten. <

Uit: *Church News*, 17 augustus 1991

Goud heeft een vaste prijs, boeken niet; boeken zijn meer waard dan goud.

Chinees spreekwoord

Z e i l e n

van olieballen en appelflappen

Mirjam Bos

Leuke dingen met elkaar doen, kost meestal geld. Maar wat doe je als dat geld er niet is? Het antwoord van de Zoetermeerse MJJV: 'Dan verdienen wij het zelf!' Op deze wijze is de nu al bijna traditionele olieballen- en appelflappenactie ontstaan. Daardoor was het mogelijk om op zaterdag 24 augustus jl. met elkaar te gaan zeilen. De boten

zijn dus in feite betaald met olieballen en appelflappen.

Het was een prachtige dag met heel veel wind. Zoveel wind dat de boten soms bijna niet overeind te houden waren. Er is dus heel wat gegild en genoten. Vooral tegen de wind laveren, met veel buiswater over de boeg en in de boot, was een belevenis.

In de bekendmaking stond:

Regenjas of waterdichte kleding meenemen. Iedereen vond dat wel wat overdriven. Regenkleding krijg je van je ouders om thuis te laten ... en niet om aan te doen. Dat hebben we dus geweten. Verzopen katten waren er niets bij.

Onder de MJJV'ers viel na afloop het volgende te beluisteren: 'Nee, ik had nog

nooit gezeild. Hoezo, vuurdoop? Waterdoop zul je bedoelen!' 'Het was een unieke dag, zoiets had ik nog nooit meegemaakt.' 'Dit was echt helemaal te gek, onwijs gaaf.' 'Laat ik dit zeggen: wat was dat water nat.' 'Beslist nog een keer doen.' 'Laten we er traditie van maken, net zoals de olieballen en de appelflappen!' <

DE KINDERSTER

91STE JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1991

ILLUSTRATOR: JERRY THOMPSON

KONING LIMHI EN ZIJN VOLK ONTSNAPPEN

Toen koning Noach en een aantal van zijn mannen waren weggevlucht, namen de Lamaniëten de rest van de Nephieten mee. Ze kregen wel wat land, maar ze moesten heel veel belasting betalen. (Mosiah 19:11–15, 26)

De Nephieten maakten Limhi hun nieuwe koning. Limhi was de zoon van koning Noach, maar hij was niet slecht zoals zijn vader. Het was een goede man. (Mosiah 19:16–17)

Limhi probeerde vrede te sluiten met de Lamaniëten, maar de Lamaniëten bewaakten de Nephieten en behandelden hen heel slecht. (Mosiah 19:27–28; 21:2–3)

Limhi zag wat vreemdelingen buiten de stad en liet ze in de gevangenis zetten. Maar hij ontdekte dat het Nephieten uit Zarahemla waren. (Mosiah 21:23–24)

Hun leider heette Ammon. Koning Limhi was blij hem te zien. Hij hoopte dat Ammon zijn volk kon helpen om te ontsnappen aan de Lamaniëten. (Mosiah 7:12–15)

Limhi riep zijn volk bij elkaar. Hij herinnerde hen eraan dat zij in slavernij waren omdat ze slecht waren geworden. (Mosiah 7:17-20)

Limhi zei dat als zijn volk zich bekeerde, geloofde en de geboden gehoorzaamde, God hen zou helpen om te ontsnappen. (Mosiah 7:33; 21:32)

De Nephieten wilden graag ontsnappen. Een man die Gideon heette, wees hen erop dat de Lamanitische schildwachten 's nachts gewoonlijk dronken waren. (Mosiah 22:1-2, 5-6)

De Nephieten brachten hun kudden bijeen en Limhi gaf de schildwachten een heleboel wijn cadeau. (Mosiah 22:10)

Die nacht liepen koning Limhi en zijn volk heel stiltes langs de dronken wachten, en zo ontsnapten zij. (Mosiah 22:11)

Ammon en zijn broeders brachten Limhi en zijn volk veilig door de wildernis naar het land Zarahemla, waar ze heel welkom waren. (Mosiah 22:13-14)

'VOLG MIJ'

EEN KERSTBOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM VOOR ALLE KINDEREN OP AARDE

Tijdens deze feestdagen, nu wij de geboorte van de Heer Jezus Christus vieren, willen wij alle kinderen heel hartelijk groeten. Wij getuigen dat Jezus van Nazaret, de zoon van Maria, die in een vreugdevolle nacht lang geleden geboren is, de Heiland van het hele mensdom is. Wij bidden voor de vrede die alleen Hij kan geven.

Haast 2000 jaar lang is Jezus voor vele miljoenen mensen een inspiratie geweest. De geest van het kerstfeest is de Geest van Christus. Die Geest maakt dat wij vol liefde en vriendschap zijn voor andere mensen en zet ons tot

goede daden aan. Wij behoren nu met kerst – en altijd – liefde voor God, onze Vader, voor Jezus Christus en voor elkaar te voelen.

Tijdens zijn bediening op aarde zegende de Heiland de zieken; Hij liet de lammen lopen, de blinden zien en de doven horen. Hij wekte zelfs de doden weer tot leven.

Door de eeuwen heen is zijn boodschap steeds dezelfde geweest: 'Volg Mij.' Wanneer wij in deze tijd in zijn voetstappen volgen, krijgen wij ook de kans anderen tot zegen te zijn. Iedereen kan een ander dienen. Wie kun jij helpen in deze kersttijd? Wie zit er te wachten op jouw bezoek?

Er is nog tijd dit jaar om een

aantal kinderen van onze Hemelse Vader de helpende hand toe te reiken en hun je liefde te tonen. Als we Hem op die manier dienen, zijn we zeker zijn Zoon aan 't volgen.

Wij hopen dat er in deze kersttijd in ons hart en ons gezin liefde zal zijn en het verlangen om anderen te helpen. En als de kerst voorbij is en we vol zijn van de Geest van Hem wiens geboorte wij hebben gevierd, laten we Hem dan blijven volgen.

*President Ezra Taft Benson
President Gordon B. Hinckley
President Thomas S. Monson*

Wie is het kind?

Liefelijk ♩ = 46-52 (twee slagen per maat dirigeren)

Chord: D A⁷

1. Wie is het kind dat in doe - ken daar
 2. Zach - tjes, het kind is de Zoon van God,

Chord: D A⁷ D

stil in de krib ligt te sla - pen? Wie ligt daar zoet te
 nu in de wer - eld ge - bo - ren. Jo - zef, Ma - ri - a

Chord: G D A⁷ D

mid - den van e - zel en os en scha - pen?
 zijn dicht - bij. Ginds zin - gen eng' - len - ko - ren.

'PLAATS IN DE HERBERG'

Lynette K. Allen

**'Ik ben een vreemdeling geweest
en gij hebt Mij gehuisvest'
(Matteüs 25:35).**

Het was de zondag voor kerst. Toen ik die ochtend opstond, voelde ik al dat het geen fijne dag zou worden. Het begon er al mee dat ik m'n haarborstel kwijt was. Ik dacht al dat m'n driejarige broertje, Klaasje, er wat mee te maken had, en ja hoor, ik vond 'm in zijn speelgoedkist. 'Mam,' klaagde ik, 'ik heb er schoon genoeg van dat Klaasje steeds aan mijn spullen zit!'

Mijn moeder stopte net de baby in bad en deed alsof ze me niet hoorde. 'Emmy,' zei ze, 'we zullen onze plannen voor vanavond – de gezinskerstavond – moeten veranderen. Papa heeft

net gebeld vanuit de kerk. Dat nieuwe gezin, de Hansens, loogert nog steeds in een motel. Hij wil ze graag uitnodigen om hier te eten en de avond bij ons door te brengen. Het is afschuwelijk voor die mensen om met de sabbat op die kamer te zitten.'

'Hè, mam, dat kan niet, hoor,' klaagde ik. 'Je weet toch dat ik er al twee maanden mee bezig ben en dat het alleen voor ons eigen gezin is. Alle rollen zijn al bezet.'

‘En bovendien,’ vervolgde ik, en ik ging steeds harder praten, ‘ze hebben een hele sliert kleine kinderen die wel een bende van het hele huis zullen maken!’ En toen barstte ik in tranen uit.

Moeder wikkelde de baby in een handdoek, keek me aan en zei: ‘Emmy, ik wist niet dat dit zo belangrijk voor je was. Kom, droog je tranen. Zodra we in de kerk zijn praat ik wel met papa en dan moet hij de Hansens maar zeggen dat het ons vanavond echt niet schikt.’

Onder de avondmaalsdienst moest ik steeds naar de kinderen van de familie Hansen kijken – jongetjes van twee, drie en vier jaar – die over en onder de banken klommen en nu wel en dan weer niet bij hun ouders op schoot wilden zitten. Toen broeder en zuster Hansen alle drie de

kinderen wel vijf keer naar buiten hadden gebracht, zagen ze er behoorlijk vermoeid uit. *Het is maar goed dat ze niet komen*, dacht ik bij mezelf. *Vier van die wurmen zouden mijn slaapkamer helemaal slopen!*

Op weg naar de jeugdwerkkamer voelde ik me heerlijk opgelucht. Toen ik even naar buiten keek, zag ik dat het begon te sneeuwen. Het zou een volmaakte gezinsavond worden.

In het jeugdwerk vroeg zuster Martens, die de vrolijke meisjes les geeft, hoe het geweest moet zijn om vreemdelingen te zijn in een onbekende stad, net zoals Maria en Jozef toen zij naar Betlehem gingen. We hadden allemaal wel een antwoord op die vraag.

Zelfs Maartje Penning, die haast nooit een mond opendoet, zei: ‘Ze zullen zich vast heel eenzaam hebben gevoeld.’

Toen vroeg zuster Martens of wij konden bedenken waarom de herbergier geweigerd had dat arme, eenzame stel binnen te laten. Daar moesten we een poos over nadenken. De herbergier had nooit een belangrijke rol gespeeld in het kerstverhaal. Ik had zeker nooit over zijn gevoelens nagedacht.

‘Ach,’ zei ik, ‘hij zal het wel druk hebben gehad met alle andere gasten.’

Jannie Pieterse dacht dat de herbergier misschien vond dat dit jonge paar, dat binnenkort een baby zou krijgen, hem teveel last zou bezorgen. En op dat moment begon ik me wat ongemakkelijk te voelen.

‘Waarschijnlijk had hij alles al gepland zoals hij het wilde hebben, en toen kwamen er mensen opdagen die alles in de war zouden sturen,’ zei Roelie, mijn beste

viendin. Plotseling was dit geen kerstverhaal meer van tweeduizend jaar geleden, maar iets wat vandaag gebeurde.

Maartje Penning gaf de klap op de vuurpijl: 'De herbergier had er niks van begrepen, hè. De twee belangrijkste gasten van de hele wereld klopten bij hem aan, maar hij wilde ze niet binnenlaten.'

'Meisjes,' vroeg zuster Martens, 'lijken wij weleens op de herbergier? Zijn we weleens een beetje zelfzuchtig zodat we een ander niet helpen? Sla jullie Bijbel open en laten we Matteüs 25:40 lezen: 'En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.'

Onderdehand stonden mijn ogen zo vol tranen dat de woorden over de bladzijde leken te zwemmen. De Hansens hadden nergens om te wonen en ik gedroeg me net als de herbergier, omdat ik vond dat ze lastig waren. Ik wist wat ik zou doen als de Hansens Maria en Jozef en het Kindje Jezus waren, en ik wist ook dat mijn Hemelse Vader zou willen dat ik ze net zo behandelde.

Gelukkig vroeg zuster Martens me niet voor het slotgebed, want ik had een grote brok in mijn keel.

Toen het jeugdwerk afgelopen was, ging ik vlug mijn ouders zoeken. Ik hoorde mijn vader net tegen de Hansens zeggen: 'Het spijt ons heel erg, maar onze dochter —'

Zonder verder na te denken, flapte ik eruit: 'Er is wèl plaats in de herberg!' en gelijk moest ik verschrikkelijk blozen.

Papa zag mijn rode ogen en moet hebben geraden wat er was gebeurd, want hij sloeg zijn arm om mij heen en ging in één adem door: 'Zoals ik al zei, onze dochter heeft voor vanavond een heel bijzonder kerstprogramma klaargemaakt. Volgens mij wil ze u waarschuwen dat u er ook aan mee gaat doen!' □

Jeff Taylor

Twaalf dagen delen

Op een keer met kerst besloten mijn vrienden en ik om in 't geheim het 'Twaalf dagen delen' te doen voor een heel bijzondere zuster. Ze hield veel van kleine kinderen, was werkzaam in de kinderkamer van het jeugdwerk en deelde koekjes uit aan alle kinderen in de buurt. Maar met kerst zou ze helemaal alleen thuis zijn.

Op 14 december gaven we haar een kerstboompje versierd met kleine vogeltjes. We zetten het boompje op haar veranda en verstopten ons tussen de struiken om haar gezicht te kunnen zien zodra ze het ontdekte. Ze tuurde de tuin in, maar ze zag ons niet. Toen ze weer naar binnen was gegaan, renden we naar huis.

De tweede avond gaven we haar twee zilverkleurige vogelfluitjes. De derde avond zetten we een grote fles appelsap neer. Iedere dag gaven we haar wat anders, en iedere dag waren we razend benieuwd om de uit-

drukking op haar gezicht te zien. Soms aarzelde ze even voor ze de deur opendeed, maar zodra ze zag dat er weer wat stond, was ze o zo blij.

Er kwam een avond dat het zo koud was en zo hard sneeuwde dat we erover dachten maar niet te gaan. Maar we wisten dat ze heel teleurgesteld zou zijn – en wij ook. We klommen over het hek en liepen naar de veranda bij de voordeur. Ik had het bord met koekjes neergezet, op de bel gedrukt en wilde net wegrennen toen ik de voordeur open hoorde gaan. In mijn haast gleed ik uit en kwam hals over kop in de struiken terecht. Hoewel ik onder de sneeuw zat, was ik toch verbaasd dat ze me niet zag. Ik moest alsmal lachen op weg naar huis.

Die 'Twaalf dagen delen' waren heel bijzonder voor mij en mijn vrienden. Later heb ik die zuster eens horen zeggen dat ze zelden zulke fijne kerstdagen had gehad als juist die. □

HET MEISJE DAT MET DE WAS HIELP

Verteld door haar achterachterkleindochter,
Nancy B. Fuller

Lang geleden, in de tijd van Joseph Smith, werd er in Engeland een meisje gedoopt, samen met haar ouders. Niet lang daarna verhuisde de familie Grimshaw naar de Verenigde Staten en ging in Nauvoo wonen.

Mary werd gevraagd om Emma Smith, de vrouw van de profeet, iedere week met de was te helpen. Mary en Emma werkten zij aan zij in de keuken van de familie Smith.

'Ik ben zo blij dat je me komt helpen,' zei Emma terwijl ze een grote tobbe met water op de zwarte kolenkachel tilde.

'En ik ben blij dat ik kan helpen,' antwoordde Mary en stopte de overhemdem en japonnen in het water om eerst te weken en dan te koken.

Het werd heel warm en vochtig in de keuken en het rook er naar loog. Mary veegde de zweetdruppels van haar voorhoofd. Met een houten lepel trok ze een overhemd uit het hete water, ging op haar knieën zitten bij een andere tobbe met sop en wreef het kledingstuk krachtig over het wasbord. Zodra het overhemd schoon was, gaf ze het aan Emma.

Emma spoelde het eerst uit in een tobbe met koele, helder water, en vervolgens in nog een andere tobbe. In die laatste was wat blauwsel aan het

spoelwater toegevoegd om de overhemden witter te maken.

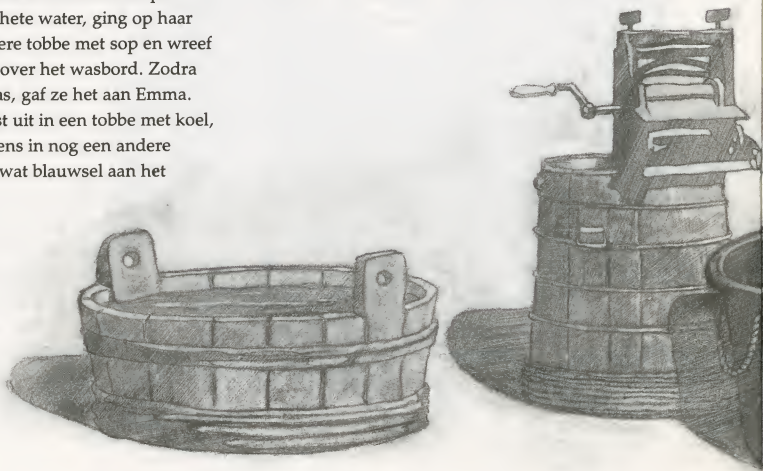
Als een kledingstuk gewassen en gespoeld was, werd het door een wringer gehaald, die eruit zag als twee deegrollers met aan de ene kant een slinger om ze te laten draaien. Deze wringer was vastgezet op een metalen kuip, zodat het water steeds werd opgevangen en bewaard om opnieuw te worden gebruikt. Ten slotte werden de kleren netjes aan de drooglijn gehangen.

'Bedankt voor je hulp,' zei Emma.

'O, het is leuk om te doen. Ik vind 't fijn om bij u thuis te komen,' antwoordde Mary.

Mary vond 't inderdaad fijn om op wasdag te gaan helpen bij de familie Smith thuis. Vijf jaar lang ging ze er trouw iedere week heen.

Maar op zekere dag – een verdrietige dag – werd

de profeet Joseph Smith doodgeschoten. Zuster Emma heeft me nu nog meer nodig dan ooit, dacht Mary, die haar op de een of andere manier wilde gaan troosten.

Op weg naar het huis van de familie Smith streek ze haar lange vlechten glad, trok haar schort recht en dwong een dappere glimlach om haar lippen.

Het viel haar op hoe anders de dag aanvoelde. Zelfs de lucht zat vol verdriet en onzekerheid. Ze vroeg zich af hoe het verder zou gaan met haarzelf en met de kerk. Ze liep de treden op naar de voordeur en klopte aan.

Emma zag er bleek en eenzaam uit. Haar ogen waren rood en gezwollen.

'Het spijt me,' hoorde Mary zichzelf zeggen. 'Hebt u me vandaag nog nodig?'

'Ja, natuurlijk,' antwoordde Emma. 'Ik hoopte juist dat je zou komen. Ga alsjeblieft naar de keuken en begin alvast.'

Toen Mary zich over de stapel kleren boog om ze uit te zoeken, schrok ze ineens. Daar lag een overhemd. De linkerkant was een en al bloedvlekken en er zat een kogelgat in met geschroefde randen van het buskruit. Mary werd er helemaal draaierig van. Ze viel op haar knieën en begon heel hard te huilen.

Die avond schreef Mary in haar dagboek: 'Vandaag heb ik het overhemd gewassen dat de profeet Joseph Smith droeg toen hij doodgeschoten werd.'

Mary's geloof in het evangelie bleef groeien. Zij steunde Brigham Young als de nieuwe profeet. Later reisde zij met de andere pioniers over de vlakten en ging uiteindelijk in Smithfield (Utah) wonen. □

Jezelf geven

Laurel Rohlfing

'Dient elkander door de liefde' (Galaten 5:13).

Welke cadeau kun je dit jaar met kerst geven waardoor anderen zullen weten dat je van ze houdt en om ze

geeft? Welk cadeau zal zo'n indruk op ze maken dat zij er nog heel lang aan zullen denken? Welk cadeau kun je geven dat meer waard is dan alles wat je in een winkel zou kunnen kopen? Het antwoord is: JEZELF!

Jezelf geven gebeurt wanneer je anderen dient. Het is een van de beste cadeaus die je maar geven kunt, en het kost geen geld! Wanneer je andere mensen dient, geef je iets wat alleen jij kunt geven. Je geeft jezelf!

Jezus gaf Zichzelf door anderen te dienen. Hij gaf geen cadeaus die geld hadden gekost. Hij zegende de zieken zodat ze beter werden, de blinden zodat ze zagen, de lammen zodat ze liepen, en de bedroefden zodat ze zich weer gelukkig voelden.

Om jezelf te geven door anderen te dienen, zou je ze kunnen laten delen in je liefde, je tijd en je talenten. Je kunt je ouders dienen door je karweitjes thuis met een blij gezicht te doen en door je broertjes en zusjes te helpen. Je kunt dienen in de kerk door het gebouw en het terrein eromheen schoon en netjes te houden. Je kunt de arme mensen dienen door mee te helpen met de inzameling van levensmiddelen, kleren of andere dingen die zij misschien nodig hebben. Iemand die eenzaam of ziek is, zou het wel eens fijn kunnen vinden om een bezoek, een brief of een eigengemaakt cadeautje van jou te krijgen. Je kunt de zendingen dienen door je getuigenis in een Boek van Mormon te schrijven.

Koning Benjamin liet zijn volk weten dat 'wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt' (Mosiah 2:17). Wanneer je een anders leven tot zegen bent, ben je tegelijk jezelf tot zegen. Als je dus een heel fijn kerstfeest wilt hebben, geef dan jezelf door anderen te dienen!

Instructies

Hier is een lijst van alle mensen aan wie jij jezelf misschien wilt geven met kerst. Verzin een manier om ieder van die mensen te dienen en zet je idee op de regel ernaast.

Moeder: _____

Vader: _____

Broer(tje)s: _____

Zussen/zusjes: _____

Grootouders: _____

Vrienden: _____

Kerkleider/-leerkracht: _____

Zending: _____

Buurt: _____

Wijk/gemeente: _____

Iemand in moeilijkheden: _____

Iemand die eenzaam is: _____

Iemand met weinig geld: _____

Iemand die ziek is: _____

Ideën voor de participatieperiode

1. Vertel over bepaalde gebeurtenissen in het leven van de Heiland en laat de kinderen manieren noemen waarop Hij anderen diende.

2. Vertel verhalen uit de Schriften over mensen die zichzelf hebben gegeven door anderen te dienen (de barmhartige Samaritaan, koning Benjamin, koningin Ester enz.).

3. Laat de kinderen een eigen lijst maken van manieren om te dienen en elkaar dan vertellen waarom deze cadeaus van grotere waarde zouden zijn dan een gekocht cadeau.

4. Maak plannen voor een dienstbetoonproject voor de hele klas of het hele jeugdwerk.

5. Leg bepaalde voorwerpen in een mand of doos die de kinderen doen denken aan manieren om anderen te dienen. Laat de kleinere kinderen raden waar elk voorwerp voor staat. Bijvoorbeeld: Een schepje – tuinieren; een bord – de tafel dekken; een boek – iemand voorlezen. De kinderen kunnen ook de verschillende manieren naspelen om een ander te dienen.

6. Maak voor ieder kind een eenvoudige schets van het kerstgebeuren in Betlehem. Wanneer de kinderen iets voor een ander hebben gedaan, kunnen zij een stukje van de plaat kleuren of een figuurtje erop plakken, totdat de plaat compleet is. □

'Word overvloedig in de liefde tot
elkander' (zie 1 Tessalonicenzen 3:12).

Beverly Web

VOOR KLEIN

Met kerst gingen Carla, Rik, Gijs, mama en papa naar het huis van oma en opa. De kinderen hielpen met de opstelling van de kerststal die de stal voorstelde waar het kindje Jezus was geboren, zongen kerstliedjes en maakten cadeautjes open.

Een paar dagen na kerst zei papa: 'Ziezo, het is tijd om naar huis te gaan.'

Oma en opa keken verdrietig.

'Mama,' vroeg Carla, 'waarom zijn oma en opa zo verdrietig?'

'Omdat we naar huis gaan en ze ons zullen missen.'

Carla ging op zoek naar oma die Gijs hielp zijn koffertje te pakken.

'Oma,' vroeg Carla, 'als ik wat van mijn speelgoed achterlaat, bent u dan weer blij? U kunt er mee spelen totdat we terugkomen.'

'Ach, lieverd, dankjewel,' zei oma en gaf Carla een grote pakkerd, 'maar we zullen jou missen, niet je speelgoed.'

Carla vroeg zich af hoe ze oma en opa weer blij kon maken. Plotseling moest ze eraan denken hoe blij papa altijd was als mama een briefje in zijn boterhammentrommelje had gestopt. Ze ging vlug naar Rik en Gijs toe, fluisterde iets in hun oor en gaf ze allebei een paar blaadjes papier. Rik ging op de grond zitten en schreef en schreef en schreef. Gijs maakte tekeningen omdat hij nog te klein was om te kunnen schrijven.

ke Ahlstrom

E VRIENDJES

'Mam,' vroeg Carla, 'hoe schrijf je liefs?'

'L-i-e-f-s,' zei mama.

Toen Carla klaar was met schrijven, liep ze op haar tenen naar de woonkamer. Ze verstopte een van haar briefjes op opa's stoel. Een ander briefje legde ze in de pianokruk. Ze stopte er zelfs twee in oma's pantoffels onder de bank. Toen liep ze op haar tenen weer de kamer uit.

Rik wachtte in de gang totdat opa uit de keuken was gekomen. Toen schoot hij naar binnen en legde één briefje in de doektrommel, één boven op de vorken en nog een in de zak van een schort. Hij legde ook briefjes neer in de koelkast en de etenskast.

Intussen was Gijs op oma en opa's slaapkamer. Hij stopte al zijn tekeningen onder hun kussen zodat ze die zouden vinden als ze naar bed gingen.

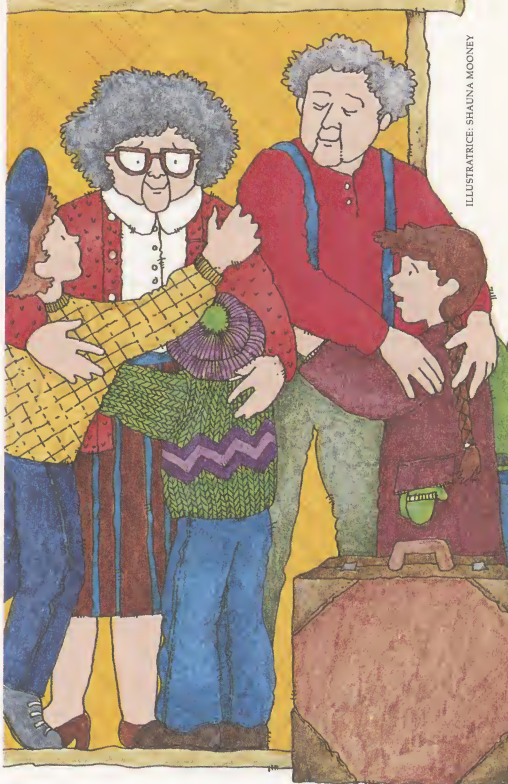
Al gauw moesten ze hun jas aandoen en afscheid nemen. 'Geef oma en opa een dikke zoen en stap in de auto,' zei papa.

Opa zei steeds: 'Ik zal jullie zo missen! O, wat zal ik jullie toch missen!' Aan zijn gezicht te zien miste hij ze nu al, terwijl ze nog geeneens vertrokken waren! Oma gaf alle kinderen een zoen en toen mama en papa ook. 'Vergeet niet te schrijven,' zei ze.

Carla, Rik en Gijs begonnen te giechelen.

'Wat is daar nou zo grappig aan?' vroeg oma.

'Dat zult u wel zien,' zei Carla met een brede lach. 'We hebben overal in huis briefjes voor u neergelegd!' □

ILLUSTRATIE: SHAUNA MOONEY

KERSTKUNSTEN

Corliss Clayton

EEN ZAKJE NAAR EIGEN ONTWERP

Om een zak naar eigen ontwerp te maken, heb je het volgende nodig: Een kleine papieren zak, een schaar, wit papier, een potlood, viltstiften of kleurpotloden, gekleurd vloeiend papier of pakpapier.

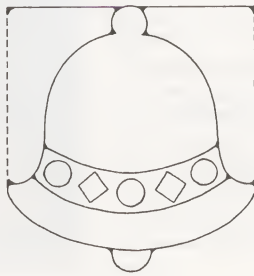
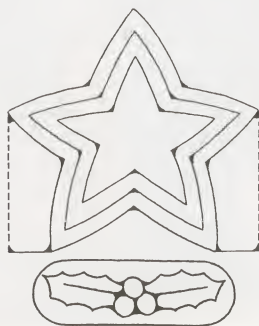
1. Knip de bovenkant van het zakje zonder het open te vouwen, volgens een van de twee patronen.
2. Trek een van de patronen op deze bladzijde over op het vel wit papier en knip het uit. Leg dit knipsel op de voorkant van het zakje, teken de omtrek en knip het patroon voorzichtig uit.
3. Kleur de voorkant van de zak met de viltstiften of kleurpotloden. Voer de zak nu met het vloeiend papier of inpakpapier zodat het te zien is door het uitgesneden gedeelte.
4. Gebruik je zak naar eigen ontwerp om in deze kersttijd een cadeautje of iets lekkers in te pakken voor een vriendje of vriendinnetje.

SLINGER

Om deze slinger te maken heb je nodig: wit papier, een potlood, gekleurd papier, een schaar, lijm en viltstiften of kleurpotloden.

1. Trek een van de slingerpatronen op deze bladzijde over. Knip het uit. Knip een reep papier die minstens zo hoog is als de hoogte van het patroon. Trek het patroon over op één rand van de reep papier en vouw die vervolgens op de breedte van het patroon op als een harmonika.
2. Knip het patroon uit. Opgepast: niet knippen langs onderbroken lijnen.
3. Knip, om een lange slinger te maken, meerdere hulstblaadjes of strikken uit stevig groen of rood papier volgens het patroon. Teken rode bessen op de hulst met een viltstift of kleurpotlood. Lijm de randen van twee slingers op de achterkant van een hulstblad of strik (kijk naar het voorbeeld), en laat ze drogen. Maak lange slingers van hetzelfde patroon, of wissel de patronen af. □

Weekend voor diakenen van de Ring Den Haag

Hans Ouwejan

Op vrijdag 23 en zaterdag 24 augustus 1991 is er door de Ring Den Haag een geweldig weekend voor diakenen georganiseerd.

Aan de Ruijweg in Den Helder ligt een prachtig sportcomplex van de marine, dat

om zijn manschappen te beschermen tegen de rondvliegende scherven maakte diepe indruk op de groep.

De diakenen klommen daarna als matrozen een touw- wand in (vijf meter hoog),

jarige Aäronische-priesterschapsdragers en hun leiders!

Dat was dolle pret. Dijken, onderwaterzwemmen, basketbal en verschillende estafettewedstrijden maakten deze avond voor zowel diaken als leider onvergetelijk.

verhaal door een ander wordt opgepikt).

De volgende dag begon goed met een opbouwende gedachte van president J. Jansen, eerste raadgever in het ringpresidium, over hetzelfde thema: blijf als rank aan de wijnstok, onderhoud de geboden, blijf naar de kerk gaan! Anders gaat het mis en kom je niet thuis bij je Hemelse Vader. Ook dit keer maakte de, als altijd, met veel gevoel gepaard gaande presentatie veel indruk op de jongens.

Daarna verzorgde Herman de Bruijn, raadgever in het JM-presidium, een door hem bedacht spel waarbij de jongens verschillende opdrachten hadden uit te voeren.

Coopertest! Een schitterende atletiekbaan waarop je 12 minuten zo hard loopt als je kunt, waarna men kijkt hoeveel meter je hebt afgelegd. Na 12 minuten was schrijver dezes numero uno (2600 m). Bij de jongens van Anton Westra, die net achter Hans Ouwejan finishte (2500 m)! Dat diakenen een goede conditie hebben, bewezen de afstanden van vele van de andere jongens.

Ten slotte bezochten we onder leiding van heilige der laatste dagen en korporaal Paul Mulder het fregat 'De Van Brakel' in de haven van Den Helder, wat (met de goal-keeper als pronkstuk) een 'gave activiteit' was. <

De diakenen van de Ring Den Haag luisteren aandachtig naar president J. Jansen, lid van het ringpresidium.

broeder 'kapitein' Paul Uyleman voor ons had afgehuurd. 's Avonds werd er eerst wat gehonkbald (met verrassende creativiteit: lopende honken!), waarna er soep met brood en een lekker toetje klaar stond, bereid door broeder en zuster Keuter. Vervolgens ging de groep 'granaatje gooien' (niet met echte hoor!). Het daaraan verbon- den verhaal van een serge- ant die zich op een te vroeg op scherp gezette granaat wierp

wat hun eerst was voorge- daan (zonder vangnet!) door kapitein Uyleman.

De wedstrijd op de hinder- nisbaan (hardlopen, klaute- ren, sluipen, evenwicht) werd gewonnen door Jan Prins uit de Gemeente Leiden, waar- bij moet worden gezegd dat alle jongens een ongekende kracht en élan lieten zien!

Een zwembad voor ons al- leen. Het instructiebad van de marine was deze avond het domein van 12- en 13-

Ook was er een opbouwen- de gedachte van Carlo Pan- huizen, de jonge-mannen- president van de Ring Den Haag: Johannes 15:1-7. Bewaar de geboden en blijf in Christus, dan kun je veel goeds doen (vrucht dragen). De jongens dachten goed mee bij deze boodschap!

En toen was het tijd voor een soort geïmproviseerd ma- rathonspookverhaal dat ter plekke verzonnen werd (iemand begint, waarna het

Seminaristen uit Lelystad presenteren de profeten

Zuster J.A. Verploeg

21 juni 1991 was een bijzondere avond voor de Gemeente Lelystad. De seminaristen van deze gemeente (jongelui tussen de 14 en 18 jaar die vier dagen per week een uur het evangelie bestuderen) presenteerden zich die avond aan de gemeente met een terugblik op de profeten van deze laatste bedeling, beginnend bij Joseph Smith.

Zij vertelden en lieten zien wat iedere profeet door inspiratie door heeft gegeven aan de leden, waardoor de kerk zich heeft ontwikkeld tot wat zij nu is.

Dan van de Wetering verzorgde op voortreffelijke wijze de muziek en de bijbehorende dia's. Ruth van de Wetering fungeerde als vertelster bij het schouwspel, waarin Anna, Sheila en David Knight en Seth van de Wetering de hoofdrollen vertolkten.

De rekwisieten waren van eenvoudig materiaal eigenhandig door de jongelui vervaardigd (o.a. een ossewagen, met Seth als koetsier), onder toezicht van hun leerkracht, zuster Nicolet van de Wetering.

Alle leden vonden het een fijne, opbouwende avond. Zij zagen niet alleen hoeveel de

pioniers over hadden voor hun geloofsovertuiging, maar ook hoe intensief de jongeren bezig zijn zich voor te bereiden op hun taken in de toekomst. <

De seminaristen uit de Gemeente Lelystad en hun leerkracht.

Patrouillewedstrijden voor scouts uit Nederland en Vlaanderen

Cor van Drogen

Het regende nog steeds toen de eerste scouts aankwamen in Velp waar op 27 en 28 september 1991 de landelijke patrouillewedstrijden voor scouts werden gehouden.

Zij werden welkom geheten door de monnik Dom Tadeus, die gezien zijn tenue zo uit het boek Kruistocht in spijkerbroek van Thea Beckman was gestapt, dat als thema voor dit weekeinde was gekozen.

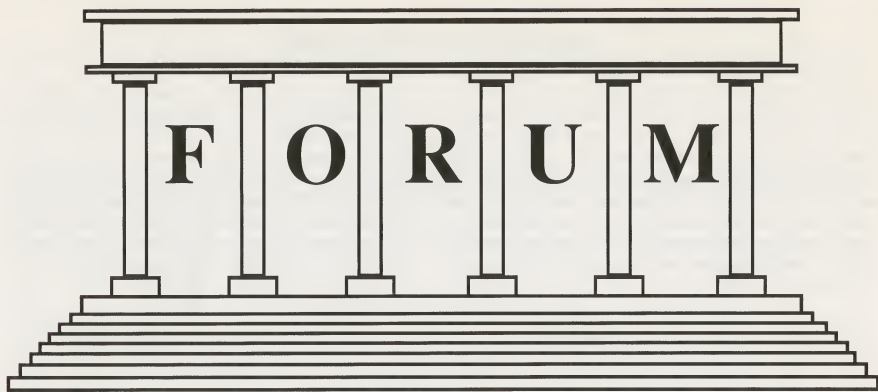
Onze bewondering gaat uit naar de enkeling die van ver kwam, ondanks dat veel van zijn patrouilleleden bang voor de regen thuis waren gebleven. Maar de thuisblijvers kregen ongelijk. Het leek wel of het regende tot er weer een nieuwe groep binnenkwam en haar tenten opzette. Door zo'n 60 scouts konden de tenten droog worden neergezet.

Nadat elke patrouille via een heuse tijdmachine naar de dertiende eeuw was geflitst, werden er in de grote tent menige sketch door gedicht en mop aan elkaar gepraat.

De kinderkruijstocht begon zaterdag en tegen elke voorspelling in scheen de hele dag de zon. In groepen van drie tot zeven personen werden routes afgelegd via reukspoor, coördinaten, routebeschrijvingen, huisnummers, kralen, een vaderlijk verhaal van pater J. van Vliet, een blinde kaart en ten slotte een 'balletje/pijlte'-serie.

Velen bleken al aardig thuis in allerlei scouttechnieken. Een jury beoordeelde de mannen, die via de rook, licht en lawaaihoestende tijdmachine werden teruggeflitst naar de 20ste eeuw. Scoutuniformen, tentopbouw, dertiende-eeuwse kostuums, sketches, vaardigheden, netheid, en teamgeest werden geapprecieerd.

Onze Vlaamse vrienden maakten een goede indruk. Omdat zij een opdracht hadden gemist werden zij (nu nog) derde. Den Haag behaalde een tweede plaats en Arnhem prolongeerde haar eerste plaats van vorig jaar. Een geslaagd weekend. <

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtswaard: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst

waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; -avond, m. (-en); -bijeenkomst, v. (-en); -discussie, v. (-s); -gesprek, o. (-ken); -lid, o. (...leden).

Hoe u het evangelie aan uw vrienden kunt vertellen zonder opdringerig te zijn

- * Wij leven de leringen van het evangelie na, zodat we het licht van Christus uitstralen.
- * Wij brengen tijd met onze vrienden door, zodat zij zien hoe het evangelie ons leven beïnvloedt.
- * Wij snijden datgene aan wat we fijn vinden van de kerk en de activiteiten, zodat onze vrienden inzien hoe het evangelie hun leven ten goede kan komen.
- * Wij nodigen onze vrienden uit om de zendelingenlessen te volgen als zij vragen beginnen te stellen over ons geloof.

vriend beter te leren kennen, en als u het evangelie naleeft, zal u een voorbeeld ten goede zijn.

President Spencer W. Kimball heeft eens gezegd: 'Verwarm uw medemens, voordat u uw medemens waarschuwt.' Merk op dat hij verwarmen zei, niet koken. Neem de tijd om uw

- * Baseer uw benadering op liefde en respect.
- * Versterk de band met een eenvoudig, gemeend compliment.
- * Houd de benadering eenvoudig, zodat die gemakkelijk aanvaard kan worden.
- * Schep de mogelijkheid voor nazorg of verder contact door de zendelingen.
- * Wees direct en open over uw intentie en motief.

Soms schatten de vrienden die wij willen interesseren voor het evangelie ons aanbod niet op waarde. Als ze geen interesse blijken te hebben voor de kerk trekken we ons soms terug in de veronderstelling dat als zij het waardevolste wat wij hebben niet willen, wij hun niets anders te bieden hebben. Daar maken we een denkfout mee. Onze vriendschap en omgang beschouwen wij wellicht als ons 'zilver' vergeleken met het 'goud' van het evangelie, maar voor veel van onze naasten heeft het wel degelijk grote waarde. Ongeacht wat onze vrienden in de toekomst zullen beslissen wat de kerk betreft, zullen we allemaal beter worden van de vriendschap die ontstaat en dieper wordt.

- * We hebben oog voor de kwaliteiten van onze vrienden en zeggen ze dat ook.
- * We nodigen ze uit voor onze gezinsavond en andere kerkactiviteiten, maar doen niet moeilijk als ze weigeren.
- * We houden van ze, voordat we ze vragen of ze meer willen horen. Die beslissing laten we aan hen over — maar we blijven van ze houden. Vrienden die geen interesse toonden, zijn onze vrienden gebleven. En in ons hart blijven we hopen. Sommigen zijn van gedachten veranderd en hebben de zendelingenlessen gevolgd. Mijn man heeft vorig jaar november zo'n vriend gedoopt.

In ons gezin hebben wij ontdekt dat de beste manier om het evangelie uit te dragen is het gewoon na te leven en ons taalgebruik en gedrag niet aan anderen aan te passen.

- * Wij spreken op natuurlijke wijze over wat wij geloven, alsof onze vrienden al lid zijn. Wij geven ons getuigenis van datgene wat ons na aan het hart ligt.
- * We lenen videobanden, boeken en cassettebandjes uit met een eenvoudige uitleg, bijvoorbeeld: 'Ik heb net een goede film gezien. Ik denk dat die je wel zal aanspreken. Wil je hem zien?'

1. Baseer uw benadering op liefde en respect.
2. Leen boeken en video's van de kerk uit; nodig vrienden bij u thuis uit.
3. Wees een voorbeeld, zodat men wel vragen moet stellen.
4. Blijf vrienden, ongeacht of men interesse heeft.

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt!

maart: Hoe u uw kinderen kunt leren zelfredzaam te zijn

april: Hoe u als alleenstaand ouder uw taak kunt volbrengen

mei: Hoe u met financiële problemen kunt omgaan

juni: Hoe u uw beperkingen positief kunt benaderen

Schrijf (ongeveer 100-150 woorden) naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkeleer. Ze moeten steeds 6 weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

Beleid en mededelingen

Zustershulpvereniging

Onafhankelijke bejaarde zusters moeten op ring- of wijkniveau roeping en opdrachten ontvangen als hun omstandigheden dat toelaten. Zij die chronisch ziek of aan huis gebonden zijn moeten dezelfde aandacht ontvangen als andere zusters die de ZHV niet kunnen bijwonen.

Ook gezinnen met afhankelijke bejaarde zusters moeten bijzondere hulp krijgen. (...) De ZHV-presidente moet huisbezoeksters toewijzen aan leden van de kerk die in een verpleeghuis verblijven, ook al worden er daar geen ZHV-lessen gegeven. - *Handboek zustershulpvereniging*, blz. 36-37.

Jonge-vrouwen

Elke leeftijdsgroep in de jonge-vrouwen heeft een opdracht die de groep identiteit geeft. Bovendien zijn deze opdrachten gericht op de geestelijke ontwikkeling van de leeftijdsgroepen.

Bijenkorfmeisjes

Een bijenkorfmeisje wordt een waarheidslievende jonge vrouw naarmate zij luistert naar de influisteringen van de Heilige Geest, de waarheid zoekt en koestert en anderen erover vertelt.

Rozenmeisjes

Een rozenmeisje wordt een veelbelovende jonge vrouw naarmate zij haar

doopverbond nakomt om Gods geboden te onderhouden, zijn zegeningen te ontvangen en zijn Geest bij zich te hebben naarmate ze werkt aan een liefdevolle band met haar Hemelse Vader en de mensen om haar heen.

Lauwermeisjes

Een lauwermeisje wordt een gelovige jonge vrouw naarmate zij de liefde van de Heiland meer ervaart en zich voorbereidt op de verordeningen van de tempel door het evangelie na te leven en anderen erover te vertellen. - *Handboek jonge vrouwen*, blz. 5-6.

Nieuwe leiders

Ring Utrecht

Presidente zustershulpvereniging:
Ellen Hoppen
Opvolgster van Herma Friederichs
Van beroep vertaalster
Haar raadgeefsters zijn
An Stigter en Grada Bijkerk

Gemeente Schiedam/Vlaardingen

Gemeentepresident:
Gerard van Rangelrooij
Opvolger van Hans van IJzeren
Getrouwd met Ria Jongejans
Van beroep camera operator
Zijn raadgevers zijn
Henk Nieuwland en
Stephen van Rangelrooij

Ring Utrecht

Voorzitter jonge-alleenstaandenraad:
Cor Kroon
Opvolger van Jan Oostveen
Van beroep projectleider

Yoshiko Furukawa

Mijn naam is Yoshiko Furukawa. Ik ben Japanees. Twee jaar geleden ben ik voor mijn werk - ik was kookensekster - naar België uitgezonden. Mijn werk bestond uit het bepalen van het geslacht van kuikens. Ik heb anderhalf jaar in België gewerkt. Daar besloot ik om op zending te gaan. Ik werd naar Japan op zending geroepen, naar het Zendingsgebied Sapporo, dat het hele eiland Hokkaido beslaat.

In dit gebied werken 160 zendelingen. Bijna allemaal Amerikanen. 10 procent ervan is Japans. Er zijn 30 zendelingzusters in het gebied.

Er zijn hier veel bergen en dalen. De winter is hier heel lang en er ligt dan veel sneeuw.

Veel Japanners zijn boeddhist. Zij kijken heel vreemd aan tegen Jezus Christus. Toch heeft onze kerk hier 22 ringen en 15 districten. Er zijn 10 zendingsgebieden. En we hebben een tempel.

De leden van de kerk zijn allemaal even vriendelijk voor de zendelingen. Zij helpen aan alle kanten. Met lesgeven, met maaltijden, met wat wij ook maar nodig hebben.

In Japan eten de mensen rijst, groenten, fruit, veel vis en soms vlees. Zij nuttigen hun voedsel met eetstokjes. Wij, zendelingen, eten gerst, een regel voor zendelingen van onze zendingspresident.

We moeten gewoonlijk onze schoenen uitdoen als we bij iemand worden binnengelaten.

Soms weet ik niet meer hoe ik mij in het Japans moet uitdrukken. Dan haal ik het Engels, het Nederlands en

De zendelingenpagina's

Deze maand zijn de zendelingenpagina's geheel gewijd aan Yoshiko Furukawa. Zij is een goede bekende van de Vlaamse leden. Twee jaar geleden werd zij door haar werkgever uitgezonden naar België. Daar kreeg zij het verlangen de Heer te dienen als zendinge. De Heer riep haar naar ... het land van de rijzende zon, om precies te zijn: het Zendingsgebied Sapporo.

Zuster Furukawa.

Zuster Furukawa (links) en haar collega tijdens een Japans feest ter ere van de doden.

Zomaar een straat in het gebied waar zuster Furukawa werkt.

Een Japanse pop.

het Japans helemaal door elkaar. Op een keer verbaasde ik mijn collega-zendelinge toen ik in mijn slaap lag te praten. Ik moet iets in het Nederlands gezegd hebben.

België neemt een apart plaatsje in mijn hart in. Ik ben er trots op dat ik vanuit België op zending ben gegaan. En nu ben ik alweer zes maanden (in augustus, red.) op zending in Japan.

Wat ik geweldig vond, was de doop van onze onderzoeker in juni. God heeft ons toen een wonder getoond. De dopeling veranderde volledig door de liefde Gods. Ik weet dat het werk van God groot is.

In juli heb ik een maand in het ziekenhuis gelegen. Ik had last van mijn ingewanden. Dat was wel een beproeving voor mij en mijn collega. Maar zij kon daardoor haar gedachten bepalen over hoe wij ons werk beter konden doen. En ik kon met de andere patiënten praten over het evangelie. Maar nu ben ik weer gezond.

We fietsen hier heel wat af en dat is met al die bergen niet gemakkelijk.

Ik ben dankbaar voor de vele zegeningen die ik van God ontvang. Ik ben blij dat ik op zending mag zijn. Ik vind het heerlijk om veel eeuwige vrienden te maken.

Ik houd van mensen. Ik ben op mijn zending vervuld van de reine liefde van Jezus Christus. Die liefde verandert mensen. Jezus Christus is onze Heiland. God is werkelijk onze Vader. De kerk is waar. Het Boek van Mormon heeft grote reddende macht. Ik houd van de leden in België. <

In het zendingsveld

Amerika

Kitty Bastein, Canada Toronto Mission, 338 Queen Street, suite 214, Brampton, Ontario L6V 1C5, Canada

Audrey Bijkerk, Utah Salt Lake Mission, 7938 South 3500 East, Salt Lake City, Utah 84121, USA

Carlo Bos jr., Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Marcel Braithwaite, California Anaheim Mission, 501 North Brookhurst, suite 100, Anaheim, Californië 92801, USA

Robert Brouwer, Florida Jacksonville Mission, 8936 Western Way, suite 180, Jacksonville, FL 32256, USA

Jeroen Dekker, Washington Seattle Mission, PO box 3887, Bellevue, Washington 98009, USA

Jan Dijkwel, Utah Ogden Mission, 4155 Harrison boulevard, suite 105, Ogden, Utah 84403, USA

Johanna Dusseljee, Arizona Phoenix Mission, 6265 North 82nd Street, Scottsdale, Arizona 85250, USA

Devin Hale, Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Maarten 't Hoen, Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada

Johan Jansen, California Santa Rosa Mission, 2300 County Center Drive, bldg A 129, Santa Rosa, Californië 95403, USA

Arjan de Jong, Canada Halifax Mission, Commerce Bldg. 73 Tacoma Drive #202, Dartmouth, Nova Scotia B2W 3Y6, Canada

Marten de Jonge, Utah Ogden Mission, 4155 Harrison boulevard, suite 105, Ogden, Utah 84403, USA

Eric Mac Lean, Ohio Columbus Mission, 5025 Arlington Center, suite 30, P.O. Box 20130, Columbus, Ohio 43220, USA

Addy Marjenburgh, Utah Provo Mission, 2520 University Avenue, suite 150, Provo, Utah 84604, USA

Esther Mulder, Minnesota Minneapolis Mission, 5931 West 96th Street, Bloomington, Minnesota 55438, USA

Feizel Rahman, Trinidad and Tobago Mission, 26-28 Murray Street, suite 5, Woodbrook, Port of Spain, Trinidad, West Indies

Jos Rutten, Texas Houston East Mission, 820 South Friendswood Drive, suite 100, Friendswood, Texas 77546, USA

Azië

Yoshiko Furukawa, Japan Sapporo Mission, Kita 2 Jo Nishi 24 Chome, 245 Banchi 14 Chuo-Ku, Sapporo, Hokkaido 064, Japan

Frankfurt-tempel

Jürgen Lepinoy, Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 6382 Friedrichsdorf 1, BRD

Bep van Wijk, Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 6382 Friedrichsdorf 1, BRD

Europa

Jolanda Ariaans, England Manchester Mission,

Paul House, Stockport Road, Timperley,

Altrincham, Cheshire WA15 7UP, England

Isabelle Arts, Mission Dresden Deutschland,

Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-

8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Tom de Bisschop, England Bristol Mission,

Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury

on Trym, Bristol BS9 3BH, Engeland

Yanina Cadillo Albornoz, England Bristol

Mission, Southfield House, 2 Southfield Road,

Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, Engeland

David Dezaire, Mission Francaise de Marseille,

48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-

Provence, Frankrijk

Aldrin Esser, England Leeds Mission, Techno-

centre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorksh-

ire LS18 5BJ, Engeland

Koenraad Gijssel, Zendingsgebied Antwerpen

België, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Stefaan van Gijssel, Zendingsgebied Brussel

België, Blvd. Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Marco Gunster, England London South

Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey

CR4 4ED, Engeland

Dennis Hulleman, England Manchester Mis-

sion, Paul House, Stockport Road, Timperley,

Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland

Esther de Kock, England Manchester Mission,

Paul House, Stockport Road, Timperley,

Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland

Monic de Langen, Scotland Edinburgh Mission,

'Boroughfield', 32 Colinton Rd., Edinburgh,

EH10 5DG, Schotland

Eddy Martens, Mission Berlin Deutschland, Gräfenalerstrasse 5, W-10000 Berlin 46, Bondsrepubliek Duitsland

Boris van Monsjou, Mission Dresden Deutschland, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Joeri Mulder, Zendingsgebied Antwerpen België, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Roey Oomen, Zendingsgebied Antwerpen België, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Petra Riem, England Leeds Mission, Techno-

centre, Station Road, Horsforth, Leeds,

Yorkshire LS18 5BJ, Engeland

Edwin van Stam, Mission Francaise de

Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090

Aix-en-Provence, Frankrijk

Marvin Stigter, England London Mission, 64-

68 Exhibition Road, Londen SW7 2PA,

Engeland

André Tenthof van Noorden, England London

South Mission, 484 London Road, Mitcham,

Surrey CR4 4ED, Engeland

Robert Teske, England Bristol Mission, South-

field House, 2 Southfield Road, Westbury on

Trym, Bristol BS9 3BH, Engeland

Brian Wursten, England Leeds Mission, Techno-

centre, Station Road, Horsforth, Leeds,

Yorkshire LS18 5BJ, Engeland

Nieuwe zending

Naam: Marten de Jonge

Unit: Assen

Zendingsgebied: Ogden (Utah)

Aanvang zending: 18 september

Opleidingsinstituut: Provo

SAMEN STERK WORDEN

Bij haar bezoek aan het Sequoia National Park in het westen van de Verenigde Staten, verbaasde het een dame te vernemen dat de reuzeboom met het rode hout geen penwortel heeft om hem diep in de grond vast te houden. Hoe is het toch mogelijk, vroeg ze, dat de topzware bomen niet omvallen wanneer het hard gaat waaien? De gids vertelde dat dat te danken was aan het feit dat de bomen dicht bij elkaar staan. Hun wortels, die weliswaar oppervlakkig zijn, strengen zich in elkaar. Een alleenstaande boom zou omvallen, maar de ineengestrongelde wortels van de bomen in een bos geven elkaar voldoende houvast.

De zustershulpvereniging is ons leven op een zelfde manier tot zegen. De zusters die samen vergaderd zijn, kunnen de stormen van het leven doorstaan dankzij de kracht en steun die zij van elkaar ontvangen.

In het boek Ruth staat het verhaal van Noömi en haar liefhebberende schoondochter Ruth, die haar bijstond in een moeilijke periode van haar leven (zie Ruth 4:1-15). Ook de vrouwen in deze tijd kunnen elkaar bijstaan. We kunnen samen lachen, studeren, zingen, werken en bidden. Wij zijn verbonden met de vrouwen in onze eigen familie, maar ook met de zusters in onze wijk of gemeente, en met alle zusters over de hele wereld.

Hoe zijn de vriendschappen in de

zustershulpvereniging uw leven tot zegen geweest?

DE VERSCEIDENHEID ONDER DE ZUSTERS

.....

Jezus heeft gezegd: '(...) indien gij niet één zijt, zijt gij de Mijnen niet' (LV 38:27). Verschillen in leeftijd, ras, taal of cultuur vormen geen werkelijke hindernis voor zusterschap wanneer de wil om te dienen, het verlangen om te leren en de taal van de liefde ons hart vullen.

In Adidjan (Ivoorkust) begroeten de leden elkaar met een hartelijke handdruk en een omhelzing. Zij vertegenwoordigen drie rassen en zijn in zes verschillende landen geboren, met evenveel eigen talen. Met behulp van een Frans lofzangenboek leidt een vrouw uit Ghana de muziek in de zustershulpvereniging. Een bekeerlinge uit Duitsland geeft de les. Een Japans-Hawaiiaanse zuster is werkzaam als ZHV-secretaresse. Op de huiselijklevendag maken een zuster uit Zaïre en een zuster uit Ivoorkust de andere jonge zusters wegwijs op het gebied van voeding en kinderverzorging. Daarna geven verschillende zusters een demonstratie van recepten uit hun eigen land of dorp. Daarbij zitten sommigen van hen gehurkt naast een houtskoolvuurtje, terwijl anderen bezig zijn aan het fornuis. Allen zijn bezig elkaar te onderwijzen.

De geest van de tien of twaalf oorspronkelijke ZHV-leden van deze

gemeente heeft zich naar andere vrouwen uitgestrekt; nu zijn er in deze Afrikaanse stad over de honderd vrouwen die zich bewust zijn van hun zusterschap en de schatten van het evangelie met elkaar delen.

Deze verscheidenheid herhaalt zich in de zusterhulpvereniging over de hele wereld.

Wanneer bent u zich bewust geweest van een zusterlijke band met iemand die heel anders leek te zijn dan u?

ELKAAR BIJSTAAN

.....

Hoe verschillend wij individueel ook zijn, toch hebben wij vrouwen allerlei behoeften en doelen gemeen. Uiteindelijk putten wij allemaal onze gemeenschappelijke kracht uit de Heiland en zijn 'levend water' (zie Johannes 4:5-14). Wanneer wij samen studeren, wisselen we ideeën en ervaringen uit over de naleving van de evangeliebeginselen. Op die manier worden 'allen door elkander (...) opgebouwd' en hebben zij 'een gelijk voorrecht' (LV 88:122). Mary Young uit Sumner (Washington) zegt: 'We hoeven geen oordeel over elkaar te vellen. Ik hoef mijn gezin, mijn huis of prestaties niet te vergelijken met die van een ander. Ik zou het liefst zien dat we gewoon blij zijn voor elkaar, dat we elkaar kunnen liefhebben en dus elkaar kunnen dienen.'

Hoe kunnen we vooruitgang maken wanneer wij genieten van de verscheidenheid van de vrouwen om ons heen?

JEZUS EN DE DISCIPELEN OP WEG NAAR EMMAÜS VAN GUSTAVE DORÉ

Bruce C. Hafen

DE WAARDE VAN DE SLUIER

**Sommige zaken – over onszelf, over
godschap – kunnen we alleen leren door
onzelf te ontwikkelen.**

Waarom zou God een sluiër hebben geplaatst tussen onze sterfelijke wereld en zijn eeuwige wereld? Dat kan verwarrend lijken. Niet alleen schernt de sluiër ons af van onze voorsterfelijke herinnering; ook God, zijn engelen en hun bezigheden zijn voor ons ook verborgen.

Na de opstanding ontmoette de Heiland twee van zijn discipelen op de weg naar Emmaüs. Hij sprak hen aan, maar zij herkendden Hem niet. Toen zij Hem vertelden over Jezus van Nazaret, op wie zij 'hadden gehoopt' (let op de verleden tijd), werd het Hem duidelijk dat zij de boodschap van zijn

Een blinde met een witte stok wordt gewoon daarmee te 'zien'. Wat de stok hem leert, zal de blinde nooit geheel aan iemand anders kunnen uitleggen.

sterfelijke bediening niet volledig hadden begrepen. Toen zei hij: 'O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet geloofd alles wat de profeten gesproken hebben! 'En Hij begon bij Mozes (. . .) en legde hun uit, wat in al de Schriften op Hem betrekking had' (zie Lucas 24:13-31).

Hij zei hun niet wie Hij was. Hij onderwees hen uit dezelfde Schriften die Hij tijdens zijn leven gebruikt had. Pas later herkenden zij Hem.

Waarom heeft Hij het ze niet eerder gezegd? Hij had de feitelijkheid van zijn opstanding veel, veel duidelijk-ker, en heel wat eerder kunnen openbaren.

In een andere passage in Lucas lezen we de gelijkenis van de bedelaar Lazarus en de rijke man, die ongeveer tegelijkertijd stierven. Wat de rijke man aan de andere zijde van de sluijer besefte, zette hem ertoe aan vader Abraham te smeken Lazarus terug te sturen om bekering tot de familieleden van de rijke man te prediken. Maar Abraham antwoordde: 'Zij hebben Mozes en de profeten, naar hen moeten zij luisteren.

'Doch hij zeide: Neen, vader Abraham, maar indien iemand van de doden tot hen komt, zullen zij zich bekeren.

'Doch Hij zeide tot hem: Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren, zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezeggen' (Lucas 16:29-31).

Waarom niet?

In het eerste hoofdstuk van Johannes lezen we over het Woord, dat het leven was en het licht van de wereld, een licht dat 'schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen' (Johannes 1:5). Christus kwam in de wereld, maar zij kende Hem niet, en zijn eigen volk aanvaardde Hem niet. Waarom heeft de Heer zich niet duidelijker geopenbaard aan het volk? Hij kwam zo onopvallend.

Als het zo belangrijk voor ons is Hem te kennen, waarom stuurt de Heer dan niet elke dag een vurige wagen, getrokken door witte, vliegende paarden, aan de hemel? De wagen kan vlak boven de aarde halt houden en een stem uit de hemel kan zeggen: 'En nu een boodschap van onze Schepper.' Waarom heeft hij ervoor gekozen het zo niet te doen?

Overweeg ook de gelijkenis van de verloren zoon. Een jongeman ging naar zijn vader toe en vroeg hem om zijn erfdeel. Daarop vertrok hij met zijn deel en leerde uit droeve ervaringen enkele belangrijke lessen (zie Lucas 15:11-32). De vader moet geweten hebben in wel-

ke problemen zijn zoon terecht zou komen. Had de vader zijn zoon die lessen niet op een andere manier kunnen onderwijzen, zonder het risico hem te verliezen?

Dat zal in het voorsterfelijk bestaan zeker door onze Vader afgewogen zijn toen hij het plan op basis van keuzevrijheid overdacht. Waarom was Hij, terwijl we weten hoe Hij van zijn kinderen houdt, bereid het risico te nemen dat velen niet zouden terugkeren? Had Hij niet de macht om ons aan te raken en dat risico op wonderbaarlijke wijze teniet te doen en ons allen het vermogen te geven om met Hem in het celestiale koninkrijk te wonen?

Een vers in het boek Hebreëen geeft aan dat de Heiland zelf op bittere wijze vele levenslessen moest leren – door ervaring. Hij heeft 'gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geoefferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, (. . .) 'en zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden, en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden' (Hebreëen 5:7-9).

Dan volgen die belangrijke regels waarin Paulus spreekt over de noodzaak ons alleen de kennis te geven die we kunnen begrijpen: 'gij hebt nog melk nodig (en) geen vaste spijs.

'Want ieder, die nog van melk leeft, heeft geen weet van de rechte prediking; hij is nog een zuigeling.

'Maar de vaste spijs is voor de volwassenen, die *door het gebruik* hun zinnen *geoeffend* hebben in het onderscheiden van goed en kwaad' (Hebreëen 5:12-14; cursivering toegevoegd).

Waarom is het niet goed om iemand te dwingen tot rechtschapenheid? Waarom is ervaring zo essentieel dat dit het risico van het niet terugkeren waard is? Waarom moeten wij die melk gewend zijn, 'door het gebruik' onze zinnen oefenen om de vaste spijs tot ons te kunnen nemen?

Ons heil is niet alleen een proces, maar ook een doel. Het proces omvat – behalve de genade van de Heer Jezus Christus – groei, ontwikkeling, en verandering van onze kant. Dat houdt in dat wij ons in de sterfelijke bepaalde vaardigheden en vermogens moeten eigen maken, en niet slechts informatie tot ons moeten nemen. Iemand dwingen tot rechtschapenheid, belemmert, ja verhindert, het proces dat rechtschapenheid in een ongedwongen sfeer tot stand kan brengen. Rechtschapen leven verandert mensen.

Ons heil is niet alleen een proces maar ook een doel. Het proces omvat groei, ontwikkeling, en verandering. Dat houdt in dat wij ons in de sterfelijheid bepaalde vaardigheden en vermogens moeten eigen maken, en niet slechts informatie tot ons moeten nemen.

DETAIL VAN HET LIJDEN IN DE HOF GUSTAVE DORÉ

GODDELIJKE VAARDIGHEDEN LEREN

Er zijn twee soorten kennis. De ene omvat de rationale processen als het verzamelen van gegevens en uit je hoofd leren. De andere soort kennis zou ik de ontwikkeling van vaardigheden willen noemen – leren pianospelen, zwemmen, of een motor reviseren, leren zingen, dansen of denken. Het ontwikkelingsproces van een christelijke persoonlijkheid is meer een kwestie van het eigen maken van vaardigheden en goddelijke eigenschappen dan het leren van feiten en getallen. En wij kunnen die goddelijke vaardigheden alleen leren door deel te nemen aan het proces. We moeten niet denken dat het anders kan. Welke pianoleraar zal zijn leerlingen kunnen leren pianospelen als zij niet bereid zijn te oefenen? Welke trainer zal de kwaliteiten van een atleet kunnen bijschaven zonder oog te hebben voor de problemen en fouten die zichtbaar worden tijdens de vele trainingen?

En stelt u zich eens een muziekschool voor met een nieuwe onderwijsmethode waarbij de leerlingen niet hoeven te oefenen. Op de school onderwijst men alle grondbeginselen puur theoretisch; beschrijft men in detail hoe de vingers bewogen moeten worden; behandelt men de muziektheorie en -geschiedenis uitputtend; zet men grondig uiteen hoe de muziek gelezen moet worden; de leerlingen leren alle goede boeken over het bespelen van de piano uit het hoofd. De cursus duurt vier jaar. De leerlingen hebben allen een project, zoals het uit het hoofd leren van een bekend pianoconcert. Ze kunnen met gesloten ogen de bladmuziek voor de piano en het orkest zo voor de geest halen. Ze kunnen u er alles over vertellen.

Wat denkt u dat er zal gebeuren als een van de leer-

lingen na de school doorlopen te hebben, zijn debuut maakt op het podium van een concertgebouw?

Niet veel. Waarom niet?

Hoewel 'denken' een essentieel element is in elke vorm van leren, kunnen sommige dingen alleen door oefening geleerd worden.

ONDERWERPING AAN DE MEESTER

De filosoof Michael Polanyi stelt in zijn boek over de filosofie van kennis dat de verwerving van vaardigheden een uniek soort kennis is. Polanyi is ervan overtuigd dat we ons alleen een vaardigheid eigen kunnen maken door iemand na te doen die deze vaardigheid zelf beheerst – zelfs als de leraar die we imiteren niet elk detail van de vaardigheid kan uitleggen. Er is grote overeenkomst tussen dit idee en de belangrijke evangelielering dat de Heiland persoonlijk kennen en zijn voorbeeld volgen de beste manier is om het evangelie na te leven, een manier die verder gaat dan slechts het navolgen van bepaalde geboden en gedetailleerde leringen.

Hoewel Polanyi niet over religie schrijft, heeft zijn idee betrekking op religieuze kennis: 'Leren door voorbeeld is zich onderwerpen aan gezag. Je volgt je meester omdat je zijn werkwijze vertrouwt, zelfs wanneer je die niet helemaal begrijpt of kunt verklaren. Door de meester gade te slaan en zijn voorbeeld na te volgen, maakt de leerling zich onbewust de regels van de vaardigheid eigen, met inbegrip van die welke de meester zelf niet duidelijk voor ogen staan. Deze verborgen regels kunnen alleen verworven worden door iemand die zichzelf kritiekloos overgeeft aan de imitatie van een ander. Een samenleving die deze persoon-

JEZUS IN GEBED IN DE HOF GUSTAVE DORÉ

lijke kennis wil behouden, moet zich onderwerpen aan traditie' (in: *Personal Knowledge*, Harper and Row, New York 1964, blz. 53).

DE DENKFOUT VAN DE SCEPTICUS

De meesten van ons hebben mensen gekend die de waarheid van het evangelie niet wilden toetsen, omdat zij niet bereid waren zich te onderwerpen aan de geboden van het evangelie. We smeaken de scepticus om het evangelie te toetsen en te zien. Maar de scepticus wil dat wij het bewijzen, voordat hij zichzelf wil onderwerpen aan iets wat zijn vrijheid lijkt te beperken. Zijn eigen twijfel maakt het echter voor het evangelie onmogelijk in hem vrucht te dragen, want tenzij hij de beginselen van het evangelie naleeft – zichzelf erin verliest – zal hij nooit de bewijzen vinden die hij eist.

Totdat iemand die een vaardigheid wil leren, bereid is zichzelf volledig en onherroepelijk te geven, is er veel dat hij niet kan leren. Polanyi beschrijft hoe een blinde met een witte stok gewoon wordt daarmee te 'zien'. Wat de stok hem leert, zal de blinde nooit geheel aan iemand anders kunnen uitleggen. Wie niet blind is – maar die soms zijn ogen sluit om te kijken hoe het is om blind te zijn – is niet genoeg gemotiveerd om te leren wat de stok hem over de wereld kan leren. Waarom niet? Omdat hij het niet hoeft te weten. Tenzij u blind bent, hoeft u het niet te weten.

Voortbordurend op deze analogie: de blinde zou kunnen zeggen dat hij liever niet het risico loopt onder een auto te komen en daarom maar thuis blijft. Het enige wat zijn leraar daarop kan zeggen is: 'Als je de vrijheid wilt hebben die je stok je kan geven, moet je

Zelfs de Heer kan ons net zo min leren christelijk te zijn, tenzij wij deelnemen aan het proces, als wij kunnen leren pianospelen door alleen maar te luisteren en kijken.

dat risico nemen. Ik kan je niet leren hoe je je stok moet gebruiken, tenzij je naar buiten gaat en dat door ervaring leert. Ik zal je begeleiden en met je praten. Ik zal je alles leren wat ik weet, maar als je de zaak niet toegeedaan bent, is er niets wat ik voor je kan doen.'

De blinde moet gaan inzien dat het leerproces met de stok, hoe moeilijk ook, met alle fouten die er onvermijdelijk mee gepaard gaan, de inspanning en het risico waard is. Het proces is niet louter een kwestie van herhaling; het is eerder een proces van verandering en groei, die verkregen worden door herhaalde mentale inspanningen, gericht op het aanleren van een bepaalde vaardigheid, op het bereiken van een doel.

Hoe kan men anderen hiervan overtuigen? Onze sceptische vrienden zullen zeggen: 'Wat is er zo geweldig aan het celestiale koninkrijk? Leg dat aan mij uit zodat ik het kan begrijpen, en misschien kan ik het dan wel opbrengen om mij aan de geboden te houden, risico te lopen, mijzelf aan de Meester te onderwerpen, en mij aan de oefeningen te houden. Maar eerst wil ik dat u mij bewijst dat het dat uiteindelijk allemaal waard is.'

En wat kunnen wij antwoorden? Geen mens, verrezzen of niet, kan dat aan een ander duidelijk maken. We weten niet waarom dat zo is. Het ligt besloten in de realiteit, in het universum. Het enige wat we kunnen doen is vertrouwen hebben en het proberen. Er zal iets gebeuren met hen die het proberen, en dan zullen zij het weten. Maar wanneer zij het proberen uit te leggen aan iemand anders, zal de luisteraar waarschijnlijk niet volledig begrijpen waar zij het over hebben.

Ons sterfelijk leven stelt ons in de gelegenheid de vaardigheden, vermogens en goddelijke eigenschappen te ontwikkelen die wij nodig hebben om in het

DETAIL VAN DE DUISTERNIS BIJ DE KRUISIGING GUSTAVE DORÉ

celestiale koninkrijk te kunnen wonen. Als mijn negenjarige zoontje zegt dat hij de auto wil besturen, leg ik hem uit dat hij een gevaar op de weg zou zijn. Hij zou zichzelf en vele anderen kunnen doden. Hij kan nog niet omgaan met de vrijheid die een auto biedt.

Totdat hij dat vermogen ontwikkelt – de vaardigheid, het oordeelsvermogen, de volwassenheid – zal autorijden dodelijk zijn. Hetzelfde geldt voor ons als wij te vroeg in aanraking komen met de vrijheid – en de verantwoordelijkheid – van een koninkrijk dat wordt bestuurd door celestiale wetten.

Verantwoordelijkheid kan ons bevrijden of ons verpletteren, afhankelijk van ons vermogen om er mee om te gaan.

In de Leer en Verbonden staat: 'Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen.' (LV 130:18). 'Grondbeginsel' kan betrekking hebben op feiten, informatie of kennis van de geboden en leringen. Maar ook op christelijke vaardigheden en vermogens – zelfbeheersing, gehoorzaamheid, mededogen, geduld, onzelfzuchtigheid, en andere deugden.

Waarom worden we 'verdoemd' of geblokkeerd als de sluier te vroeg zou worden weggenomen? Omdat we de ontwikkeling van onze celestiale vaardigheden zouden stopzetten. Zelfs als er elke dag een vurige wagen door de hemel vloog, zou dat ons niet veel helpen om God en Jezus Christus, die Hij gezonden heeft, te leren kennen (zie Johannes 17:3). 'Eeuwig leven' duidt niet op de duur van het leven, maar op de kwaliteit van het leven. Het omvat de lange-termijn, moeilijke, geleidelijke ontwikkeling van het vermogen

Wa zijn niet in staat op eigen verdiensten de vaardigheden van een christelijke volmaaktheid te ontwikkelen – zelfs als we volledig gebruik maken van de leermogelijkheden die ons sterfelijk leven ons biedt. Wij moeten alles doen wat in ons vermogen ligt, maar de uiteindelijke verwerving van celestiale vaardigheden komt als een goddelijke gave.

om als Christus te leven. Als we beginnen te leven zoals Hij leeft, dan beginnen we Hem te kennen.

Denk eens aan de presentatie van Satans voorstel in het voorsterfelijke bestaan: '(...) ik zal het ganse mensdom verlossen, dat niet één ziel verloren ga, en ik zal het voorzeker doen; geef mij daarom Uw eer' (Mozes 4:1). We zeggen gewoonlijk dat de moeilijkheid van Satans voorstel was dat hij 'de vrije wil van de mens zocht te vernietigen, die Ik, de Here God, hem had gegeven' (Mozes 4:3).

DE NOODZAAK VAN KEUZEVRIJHEID

Waarom is keuzevrijheid zo belangrijk?

Zonder keuzevrijheid zal de ontwikkeling van de vaardigheden en eigenschappen, van wezenlijk belang voor onze groei om in Gods tegenwoordigheid te kunnen terugkeren, stagneren. Het is gewoonweg onmogelijk. Men kan een paard wel in 't water trekken, maar niet tot drinken dwingen. Men kan een kind een boek geven, maar het zal er nooit in lezen tenzij het bereid is te leren lezen. Satans plan zou niet gewerkt hebben. Zijn garantie dat geen ziel verloren zou gaan, ongeacht onze keuzen, was zoals veel van zijn beweringen, een leugen.

Deze ideeën geven aan waarom vrijwillig handelen en vrijheid van onderzoek essentieel zijn voor de ontwikkeling van een religieus karakter, zoals ze ook essentieel zijn voor de intellectuele ontwikkeling.

De idee dat de bewerking van ons heil een proces omvat waarin wij vaardigheden moeten ontwikkelen, kan ons helpen inzien waarom er een sluier is. We hoeven niet ongeduldig te worden omdat alles gaat zoals het gaat; we moeten daar eerder dankbaar om zijn.

Deze omstandigheden tonen ons hoe geloof, bekering en God kennen, processen en beginselen van handelen zijn. We begrijpen die processen en beginselen niet louter door ze te omschrijven, maar ook door ze te ervaren. God is een grote leraar, en Hij kent de patronen en de beginselen die we moeten volgen om goddelijke vaardigheden te ontwikkelen. Hij kan ons dat onderwijzen – Hij heeft die macht – maar alleen als we onszelf geheel aan dat proces overgeven.

Als we staan op een medaille of een onderscheiding als bewijs dat we het juiste leren, of als we denken dat we aan alle anderen kunnen uitleggen hoe het evangelie werkt – hoewel zelfs God het niet aan het beperkte verstand kan uitleggen totdat wij ons ervoor hebben opengesteld – hebben we niet begrepen wat het evangelie van Jezus Christus inhoudt. Dan spartelen wij nog steeds rond als geestelijke pubers, trachtend de details van een lagere wet te leren.

De essentie van onze godsdienst kan niet volledig gepet worden. Zij kan niet volledig begrepen worden, behalve door ervaring. Maar dat is geen reden om er minder waarde aan te hechten. De meeste belangrijke zaken kunnen niet volledig gepet of verklaard worden – onze liefde voor ons gezin, ons getuigenis, onze dankbaarheid jegens God. Die zaken terug te brengen tot proporties waarin we ze aan anderen kunnen uitleggen, zou in strijd zijn met de heiligheid ervan. Evenals schoonheid en vreugde zijn ook zij te belangrijk om verklaard te worden.

Natuurlijk houdt leren door ervaring niet in dat we elke menselijke vergissing zelf moeten maken om de levenslessen te leren. Wij kunnen veel en afdoende leren door de goede en verkeerde gevolgen bij andere gade te slaan die voortvloeien uit de keuzen die zij

gedaan hebben. Er zijn tegenwoordig genoeg bewijzen dat goddeloosheid nimmer geluk bracht (zie Alma 41:10).

Bovendien zijn we niet in staat op eigen verdiensten de vaardigheden van een christelijke volmaaktheid te ontwikkelen – zelfs als we volledig gebruik maken van de leermogelijkheden die ons sterfelijk leven ons biedt. Wij moeten alles doen wat in ons vermogen ligt, maar de uiteindelijke verwerving van celestiale vaardigheden komt als een goddelijke gave. '(. .) want wij weten, dat wij na alles, wat wij kunnen doen, slechts door genade zalig worden' (2 Nephi 25:23). 'Ja, komt tot Christus, en wordt in Hem vervolmaakt, (. .) opdat gij door Zijn genade volmaakt in Christus moogt zijn' (Moroni 10:32).

De verzoening van de Heiland kan niet alleen voor onze zonden compenseren, maar ook voor onze zwakheden. Deze compensatie voor onze zwakheden is van belang, omdat het ons herinnert aan de zending van Christus, en ook omdat het ons verzekert dat we behalve onze eigen inspanningen een hulpbron hebben bij onze strijd om begrip en zin te verwerven, en om als God te worden.

Er is een sluier tussen onze sterfelijke wereld en Gods eeuwige wereld. Die kan bij tijd en wijle heel dun worden. Maar voor de meesten van ons blijft die sluier; want Hij heeft die daar geplaatst om ons te leren hoe we moeten leven, wat we moeten worden om eens in zijn tegenwoordigheid te kunnen wonen. □

Bruce C. Hafen is werkzaam als bestuursfunctionaris aan de Brigham Young University.

HET KERSTTAFEREEL

Over de hele wereld verkondigen kersttaferelen de boodschap van Christus' geboorte, en geven daarbij uiting aan de cultuur en tradities van hun makers.

Links: De Santa Clara Pueblo-Indianen uit New Mexico (VS) maken aardewerk uit klei en bakken het om de unieke zwarte kleur te krijgen. Een berin, haar jong, en een bizon kijken toe terwijl drie 'wijze Indianen' het Christuskind hun geschenk – maïs – aanbieden. Een Indiaans opperhoofd, in kleermakerszit en met een veer in de hand, symboliseert de heiligheid van het moment.

Onder: Als de kaarsen op deze piramide van Duits fabrikaat worden aangestoken, zet hun warmte de molen in beweging waardoor de platformen warmte de molen in beweging waardoor de platformen gaan draaien. Elk stuk is uit hout gesneden en met de hand beschilderd.

FOTOGRAFIE: STEVE BUNDERSON

Boven: Dit Italiaanse tafereel is opgezet als de eerste akte van een opera. Het toneel – in de vorm van een Romeinse ruïne – en de figuurtjes zijn vervaardigd uit rubber en daarna geverfd. Het geheel maakt een realistische indruk. Op de banier van de engel staat een uitbundig 'Gloria!' De beeldjes lijken klaar om een lied aan te heffen waarmee zij hun blijdschap voor het wonder willen bezingen. Links: In dit Duitse tafereel zijn Maria en Jozef gekleed in de traditionele kledij van Bamberg, een stadje in Zuid-Duitsland. Rechts: Uit Kenya komt dit kersttafereel, dat eerst is gebakken en daarna met de hand geverfd met natuurlijke kleuren. De kleding, typisch Kenyaans, is met de hand geweven met gekleurde draden. Een van de wijze mannen wordt vergezeld door een olifant. Bij de kribbe knielt een zebra.

Geheel boven: Deze kleifiguurtjes uit Guatemala zijn behandeld met een witte verf, waardoor ze iets verhevens uitstralen.

Boven: De figuurtjes in dit tafereel uit Bolivia zijn gemaakt van stof en opgevuld met katoen; ze dragen traditionele Boliviaanse kleding. De lammetjes bij de kribbe krijgen gezelschap van de lama's.

Rechts: Juan Hernandez, een volkskunstenaar uit Oaxaca (Mexico) heeft dit kersttafereel gesneden en beschilderd. Maria en Jozef dragen traditionele kleding. De ster die de engel vasthoudt, is uniek voor Oaxaca – nergens anders wordt de ster op deze manier voorgesteld.

(De kersttaferelen in dit nummer zijn ter beschikking gesteld door Jeffrey O. Johnson, Juanita Sallier, Steve en Harilla Wright, Nantuxo Restoration Inc., en het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.)

Een plaatje van een kerstfeest

Ze hadden al achttien kinderen gehad, van wie er veertien geadopteerd of pleegkind waren. Maar het echtpaar Westmoreland had nog nooit een kind als Angela gezien.

Angela was vier. Ze had zacht, bruin haar en bruine ogen in een verdrietig, maar opletend gezichtje. Vanaf de herfstdag dat de maatschappelijk werkster Angela naar de familie Westmoreland gebracht had, weigerde Angela om mee te doen aan de gezinsactiviteiten. Ze wilde er niets mee te maken hebben – en vooral niet met broeder Westmoreland. Ze bleef op zichzelf en weigerde haar weinige kleren uit de kartonnen doos te halen die als koffer dienst deed of te spelen met de vier kinderen die nog bij het echtpaar Westmoreland thuis woonden.

Broeder Westmoreland probeerde al zijn beproefde methoden om kleine kinderen te helpen zich gelukkig en geborgen te voelen. Hij kocht een pop voor haar, maar die liet ze in de verpakking. Hij maakte in de achtertuin een schommel voor haar, maar ze wilde er niet eens op zitten.

Toen hij probeerde haar 's avonds

in te stoppen met een grappig verhaaltje en een slaapliedje, was haar reactie: 'Nee, ik wil geen verhaaltje – en ook geen slaapliedje.'

Broeder Westmoreland snapte er niets van. Zijn liefde-en-geborgenheidformule had uitstekend gewerkt bij zijn andere zeventien kinderen. Maar na weken vol frustratie en afwijzing, begon hij eraan te twijfelen of zijn gezin en hij Angela konden helpen. Omdat hij het echter niet wilde opgeven, bleef hij voor haar bidden en proberen haar te betrekken bij de gezinsavonden. Maar ze bleef afstandelijk.

De maatschappelijk werkster legde uit dat Angela's geval een klassiek voorbeeld was van een onzeker kind dat zich niet wil hechten aan mensen waar ze echt van houdt omdat ze bang is hen te verliezen. Angela was in haar korte leventje al verscheidene malen bij een pleeggezin ondergebracht. Blijkbaar was ze bang dat haar verblijf bij de Westmorelands vroeger of later zou eindigen en dat ze dan weer geen thuis zou hebben.

Broeder Westmoreland aanvaardde die uitleg en probeerde met hernieuwde vastberadenheid Angela te laten zien dat hij echt van haar hield en dat haar plaats in het

gezin permanent was. Hij bad om te weten hoe hij tot haar door kon dringen.

Een paar weken voor de kerst zag hij tijdens zijn werk in het parlamentsgebouw van de staat een groep jongemannen en jonge vrouwen elkaar verdringen om tijdens het poseren voor een foto naast de gouverneur te staan. Net als de flits van de camera schoot hem een plan te binnen. Toen hij zijn idee voorlegde aan zijn vrouw, was ze het met hem eens dat het wel eens zou kunnen werken.

De daaropvolgende dagen waren de Westmorelands druk vanwege voorbereidingen op het poseren voor een gezinsportret. De hele familie zou voor de foto overkomen – afgezien van de twee zoons die op zending waren en twee van de getrouwde kinderen die te ver weg woonden en de dure reis naar huis niet konden betalen. Toch zouden er meer dan een dozijn Westmorelands komen poseren voor de foto.

Eerst toonde Angela zich weinig enthousiast over het idee van een gezinsportret. Maar toen ze ervan overtuigd raakte dat het geen afscheidsfoto was, stond ze er wat meer open voor.

Op de bewuste dag besteedden alle nieuwe broers en zussen van Angela, van wie ze er enkele nog nooit gezien had, veel aandacht aan haar. En Angela leek er op haar verlegen manier van te genieten het middelpunt van alle aandacht te zijn. Voor het eerst sinds ze bij de Westmorelands gekomen was, begon ze echt te glimlachen.

Na het poseren ontstond er een probleempje. Broeder Westmoreland probeerde aan Angela uit te leggen dat de fotograaf enkele dagen nodig had om de foto te ontwikkelen, af te drukken en in te lijsten. 'We kunnen de foto nog niet mee naar huis nemen', vertelde hij haar. Maar ze begreep het niet. Plotseling glimlachte ze niet meer en was de teleurstelling op haar gezicht te lezen. Hij had verschrikkelijk met haar te doen.

Angela keerde terug naar haar eenzame bestaan. De volgende paar dagen werd ze stiller en stiller, terwijl de rest van het gezin de laatste voorbereidingen voor de kerst trof.

Laat op kerstavond, toen Angela al naar bed was, werd er aangebeeld. Het was broeder Wilcox, de fotograaf. Hij overhandigde broeder Westmoreland een groot, plat pakket en bood zijn excuses aan voor het late tijdstip. Toen hij zich omdraaide, keek hij nog even over zijn schouder en zei vrolijk: 'Ik wens jullie allemaal *een plaatje van een kerstfeest!*'

Broeder Westmoreland haalde het portret voorzichtig uit de verpakking en hing het boven de schoorsteenmantel in de zitkamer.

Toen het gezin de volgende morgen bij de kerstboom bij elkaar kwam en begon met het openmaken van kerstcadeaus, keek broe-

der Westmoreland terneergeslagen toe hoe Angela enigszins terughoudend het felgekleurde poppenhuis opnam dat hij in het geheim voor haar had gemaakt.

Maar toen ze het nieuwe gezinsportret boven de schoorsteenmantel zag, hief ze de armen hoog in de lucht en riep opgewonden uit: 'Dat ben ik! Midden in het hele gezin!' Enkele minuten lang was er een uitbarsting van emoties die een jong leven lang waren opgekropt maar die de vrije loop kregen nu ze zich erover verheugde zichzelf op het gezinsportret van de familie Westmoreland te zien.

Maar net zo plotseling als haar enthousiasme was opgekomen, viel ze stil – en kwam de zorgelijke blik weer in haar ogen.

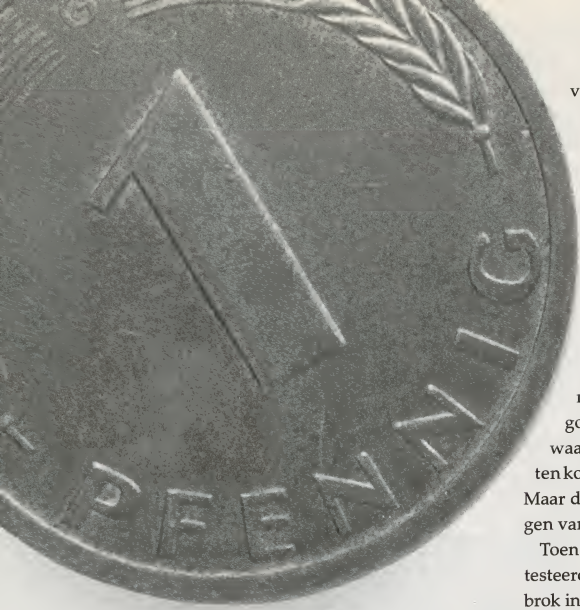
Ze trok een stoel tot dicht onder de foto en klom omhoog. Ze liet haar vingers onderzoeken over het glas glijden, pakte toen voorzichtig de lijst op en bestudeerde de achterkant.

Alsof ze bang was voor het antwoord dat ze zou kunnen krijgen, wendde Angela zich tot broeder Westmoreland en vroeg: 'Maar hoe krijgen jullie me nu uit de foto als het tijd is om hier weg te gaan?'

Broeder Westmoreland hield zijn dochtertje stevig in zijn armen en fluisterde: 'Angela, je kunt absoluut niet uit de foto worden gehaald, en ook niet uit het gezin.' Toen het gelukkige kleine meisje hem stevig omhelsde, wist hij dat Angela eindelijk een thuis gevonden had. □

M C O'Bryant is hoofd public relations van de Ring Concord Californië.

DRIE MUNTJES

Toen het voor mij voor het eerst als bisschop kerstfeest was, woonde er een alleenstaande moeder met drie kleine kinderen in de wijk. Die jonge vrouw had een sterk getuigenis van het evangelie en leefde het zo goed als ze kon na. Ze werkte als schoonmaakster en naaister om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen, maar vaak lukte dat niet.

Alleen drie jongens onder de acht opvoeden was heel moeilijk. Die robbedozen leken altijd wel kattenkwaad uit te halen. Ik herinner me dat ik meer dan eens een einde heb moeten maken aan een robbertje vechten in de klas.

Verscheidene fijne mensen hielpen dit gezin dat maar net het hoofd boven water kon houden. Ik zal nooit de broeder vergeten die enkele weken voor kerst op een zondag mijn kantoor binnenkwam en vroeg of hij me even onder vier ogen kon spreken. Hij was bezorgd om de jonge moeder en haar gezin en wilde iets

voor ze doen. Misschien wilde ik een bijdrage van hem in ontvangst nemen om daarmee hun benarde situatie te verbeteren? Tijdens ons gesprek had ik er nauwelijks op gelet dat zijn zoonje bij ons in het kantoor was.

De man legde uit dat hij de behoeften van de vrouw en haar gezin niet kende. Hij wilde alleen maar helpen en meende dat ik wel geïnspireerd zou worden om te weten wat er voor haar gedaan kon worden. Toen vertrouwde hij mij een opmerkelijk bedrag toe – niet opmerkelijk vanwege de hoogte, maar vanwege zijn karige inkomen, waarvan ik goed op de hoogte was. Ik wist dat deze gave een waar offer was dat, althans in materieel opzicht, ten koste ging van de kerstviering in zijn eigen gezin. Maar deze wijze broeder wist waar de echte beloningen vandaan komen.

Toen ik de vastberadenheid in zijn ogen zag, protesteerde ik slechts flauwtjes. Vervolgens slikte ik de brok in mijn keel weg, bedankte hem voor die onzelfzuchtige gave en beloofde mijn best te doen om het kerstfeest van de jonge moeder en haar zonen wat aangenamer te maken. Ik verzekerde hem dat ik zijn verzoek om anoniem te blijven, zou respecteren.

Hier zou het verhaal kunnen eindigen en dan zou het toch nog een gedenkwaardig verhaal zijn. Maar het voorval dat deze ervaring in mijn geheugen heeft gegrift, moest nog plaatsvinden. Het was niet de manier waarop ik dat gezin hielp met die onzelfzuchtige gave – hoewel dat ook een zeer voldoeninggevende ervaring bleek – maar wat er de week na het bezoek van die goede broeder in mijn kantoor gebeurde.

Het gebeurde enkele dagen voor de kerst, tussen de tiendevereffeningsgesprekken door. Er werd zachtjes op de deur van mijn kantoor geklopt. Toen ik open deed, zag ik daar het jongetje van zes staan dat zo stilletjes in mijn kantoor had gezeten toen zijn vader en ik de zondag daarvoor samen hadden zitten praten.

Hij vroeg me beleefd of hij mij heel even kon spreken. Nadat ik hem had binnengelaten – wat volgens mij altijd een beangstigende ervaring is voor kleine kinderen – nodigde ik hem uit om te gaan zitten. Hij wriemelde in zijn zak en na enige moeite haalde hij er drie muntjes uit en legde die op mijn bureau. Hij verontschuldigde zich en zei dat dat al het geld was dat hij bezat, en dat de muntjes een beetje oud en vies waren omdat hij ze al heel lang had. Hij legde uit dat ik het

De zoon deed wat hij zijn vader zag doen.

geld moest gebruiken om zijn drie vriendjes te helpen, net als zijn vader hun moeder hielp. Ik was ontroerd. Mijn ogen werden vochtig toen hij er nog aan toevoegde dat ik wel het beste zou weten hoe zijn schat onder zijn vrienden verdeeld moest worden.

Wat leerde ik veel op dat moment. Ik leerde van het onzelfzuchtige voorbeeld van een vader, van het vertrouwen dat een klein jongetje in zijn bisschop had, en van het nederige, christelijk gebaar van een onschuldig kind. Nog maar enkele weken daarvoor had ik deze jongen uit een kluwen vechtende jongens getrokken waaronder zich ook de toekomstige ontvangers

van zijn vergeving en naastenliefde bevonden.

Ik sloeg mijn arm om hem heen, gedeeltelijk om mijn tranen te verbergen, maar vooral om hem te zeggen hoezeer ik hem waardeerde en hoeveel zijn Hemelse Vader volgens mij van hem hield. Vervolgens liep ik naar de deur, gaf hem een hand en verzekerde hem dat ik mijn best zou doen om zijn vrienden dit kerstfeest met zijn gulle gave te helpen. Terwijl ik me omkeerde om mijn kantoor weer binnen te gaan, fluisterde hij me na: 'En denk eraan, bisschop, vertel aan niemand dat het van mij kwam.'

Jonge vriend, tot de dag van vandaag heb ik het niemand verteld. Ik hoop dat het goed is dat ik het op deze manier vertel zodat anderen ook de vredige kerstgeest van naastenliefde kunnen voelen die wij die dag vielden. □

Richard A. Robb is als wetenschappelijk onderzoeker verbonden aan de Mayo Clinic en is president van de Ring Rochester Minnesota.

KERSTFEEST IN BOLZANO

Ouderling Stout en ik besloten te bidden voordat we er die kerstavond weer op uit trokken. We waren thuisgekomen van onze laatste afspraak en ik stond niet te springen om weer de Italiaanse vrieskou in te stappen. Maar mijn collega meende dat we nog tijd hadden voor het kerstproject dat we gepland hadden.

‘Leid ons alstublieft naar mensen die nergens heen kunnen deze kerst’, vroegen we. ‘Help ons alstublieft om in de kersttijd bedroefden en eenzamen op te beuren.’

Met enige tegenzin knoopte ik de jas weer dicht die ik enkele minuten eerder zo enthousiast had opengedaan. Intussen verzamelde ouderling Stout de kerstcadeautjes die nog over waren nadat we al onze onderzoekers iets gegeven hadden – vijf kerstkaarsen die we versierd hadden met papieren hulst en aluminiumfolie. We hadden die in de voorafgaande weken gemaakt, ondertussen ‘Venite Fedeli’ (‘Komt allen tezamen’) oefenend om te zingen voor hen die over straat dwaalden zonder ergens heen te kunnen op kerstavond.

We gingen de straat op – de koude, verlaten straten van Bolzano. Ik keek een beetje angstig om me heen of er iemand was om op te vrolijken. Ik was nog maar een dag of twintig in Italië en hoewel ik enthousiast was over zendingswerk, vond ik het nog moeilijk om vreemden aan te spreken in een taal die ik nauwelijks kende, over onderwerpen waarin ze niet geïnteresseerd leken.

Een man liep in onze richting, maar hij meed onze blikken. We slaagden erin hem staande te houden en met hem te praten. We staken een van onze versierde kaarsen aan, gaven die aan hem en zongen voor hem.

Terwijl we zongen, verdween de afwezige blik in zijn ogen. Er verscheen niet alleen een glimlach, maar zelfs oprechte warmte op zijn gezicht. Ik voelde me fijn. De man liep met hernieuwde vitaliteit door, en mijn houding ten opzichte van onze plannen voor de avond veranderde. Het zou toch nog een fijne avond worden.

Toen we richting centrum liepen, kwamen we een oude man met grijs haar tegen. Hij droeg een dikke jas en strompelde voort met behulp van een kruk die hij onder zijn linkeroksel geklemd hield. Ouderling Stout herkende hem. Hij had al eens met hem gesproken voordat ik in Italië was aangekomen. We gaven hem een kaars en zongen ons kerstlied.

Hij vond het prachtig. ‘Gaat u met me mee?’ vroeg hij ons in Italiaans met een Duits accent. ‘Ik ben op weg naar de kerk.’ Wij stemden ermee in en liepen, stap voor stap, langzaam met hem mee de stad in. Tijdens de wandeling bleef ouderling Stout met de man in gesprek.

Terwijl zij praatten, bestudeerde ik onze metgezel en besefte dat hij aan zijn hand op de kruk, waarmee hij zijn lichaam ondersteunde, geen handschoen droeg terwijl het verschrikkelijk koud was. ‘Neemt u mijn handschoen maar voor uw linkerhand’, wist ik op de een of andere manier uit te brengen.

‘Nee, nee’, antwoordde hij. ‘Jaren geleden heb ik als soldaat de hele winter in Rusland doorgebracht en ik had toen minder aan dan nu. Dit is niets vergeleken met toen.’

We naderden de kerk en zagen een grote groep mensen buiten wachten. Onze vriend riep uit: ‘Hé, deze Amerikanen willen voor jullie zingen en je een cadeautje geven!’ Dat was niet precies onze bedoeling, maar

Engelen dragen niet altijd golvende witte gewaden. Ze komen in allerlei maten, kleuren en nationaliteiten voor. Sommige lopen zelfs met krukken.

we zongen toch en gaven een van de resterende drie kaarsen weg. Onze vriend stond erbij te glimlachen.

De avond werd kouder en kouder. Dus toen we klaar waren, vroegen ouderling Stout en ik hem om een van onze handschoenen te gebruiken om zijn blote hand te beschermen. Maar hij legde weer uit dat hij vele jaren geleden in Rusland een veel koudere winter had doorstaan.

Toen stopte er een auto bij de kerk en een goed geklede vrouw en haar zoontje stapten uit. De jongen schreeuwde – hij was boos omdat hij de avond voor de leukste dag van het jaar naar de kerk moest. Toen de moeder probeerde hem te kalmeren, wenkte mijn vriend ons in hun richting. Toen we hem op zijn moeizame schreden volgden, riep hij uit: 'Hé, deze Amerikaanse jongens willen voor je zingen en je een cadeautje geven!'

Wij knielden neer bij de jongen en gaven onze presentatie. Terwijl de jongen met wijdopen ogen aandachtig luisterde naar ons grondig geoefende kerstlied, zag ik dat onze vriend erbij stond te glimlachen en van elk moment genoot. Toen we opstonden om de moeder een vrolijk kerstfeest te wensen, zagen we dat ze had gehuild tijdens ons lied. Ze glimlachte naar ons en, voordat we iets konden zeggen, wenste onze vriend hen een vrolijk kerstfeest op een manier die alleen door de kerstman zelf kon worden overtroffen.

Wij herhaalden zijn goede wensen en keerden terug naar onze vriend om te vertellen dat we nog een kaars over hadden en van plan waren door te lopen totdat we iemand hadden gevonden om die aan te geven.

Hij keek naar de grond en toen weer naar ons: 'Nou, het is hier toch te vol. Misschien loop ik wel met jullie mee naar een kleinere kerk.'

We waren blij dat we nog langer van zijn gezelschap konden genieten en we gingen op weg om een andere kerk te zoeken. Onze strompelende vriend leidde ons door de stille straten, maar bij aankomst bleek de ande-

re kerk gesloten te zijn. Toen het steeds maar kouder werd, bleef ik denken aan de hand van onze vriend. Ik probeerde me voor te stellen hoe het zou zijn als mijn blote hand in die houding, om een kruk geklemd, zou bevriezen.

Toen we bij de kerk wegliepen, zagen we twee bedroefd uitzieende tienermeisjes over straat lopen. Enkele momenten later riep onze vriend: 'Hé, deze Amerikaanse jongens willen voor jullie zingen en je een cadeautje geven!' Omdat we ons herinnerden dat we nog maar één kaars over hadden, en geen twee, voelden we ons niet helemaal op ons gemak. Maar we staken de kaars aan en gaven die aan een van hen.

'Is er niets meer voor het andere meisje?' vroeg onze vriend. Toen ouderling Stout uitlegde dat we zojuist onze laatste kaars hadden weggegeven, riep onze vriend 'Wacht!' en begon in zijn zakken te voelen. Eindelijk vond hij de kaars die we hem gegeven hadden en gaf die aan het andere meisje. Ouderling Stout en ik zongen ons kerstlied en onze vriend stond erbij te glimlachen. De meisjes begonnen ook te glimlachen.

Toen ze wegliepen, zei ouderling Stout: 'Nu zijn de kaarsen op. Ik denk dat het tijd is om terug te gaan.' Onze vriend zei dat hij ons naar de andere kerk zou vergezellen. Toen we daar aangekomen waren, wensten we elkaar een vrolijk kerstfeest en gingen we ons weegs.

Terug in onze kamer knielden ouderling Stout en ik om te bidden. We bedankten de Heer dat hij het ons mogelijk had gemaakt om een paar harten te raken en een beetje licht te laten schijnen over bedroefde gelaten. We bedankten hem voor de les dat engelen niet altijd golvende witte gewaden dragen, maar dat ze in allerlei maten, kleuren en nationaliteiten voorkomen. Sommige lopen zelfs met krukken. □

Patrick Sean Hopkins is lid van de Wijk Manhattan I in de Ring New York New York.

'Spaans kerstafereel' van J. Puig Llobera

Maria en Jozef knielen in nederige aanbidding voor het Christuskind. Deze met de hand gemaakte terracotta beeldjes dragen kenmerken gemaakt uit papier-maché. De kleuring weerspiegelt de rijke Spaanse cultuur.

Dit kersttafereel uit Hong Kong is gemaakt van bamboe. Maria, Jozef en de drie wijze mannen hadden oorspronkelijk hun armen over elkaar alsof zij in ernstig gebed verzonken waren. Maar door de jaren heen is het bamboe uitgedroogd en opengespleten, zodat Maria en twee van de wijze mannen het wonder nu met open armen lijken te verwelkomen. (Zie 'Het kersttafereel', blz. 34.)

PBMA9112DU

91992 120
DUTCH